

Idi oojai ooji Paavora

Avaavoitudadami Roomlrl oidacami

1 ¹ Аапл лrPaavora Suusi Cristo piooñigadл. Dai глnoojidi аапл ааримл vaavoitudadami Roomlrl oidacami. Diuusi giñmaa slllicami ansaidл rootosicamicana аапл dai лcovai giñvusaitu ansaidл gaaagidiña аапл sai Diuusi сллгаслrl gavuvaidi.

² Ллquioma Diuusi ñiñooquituldiadamigadл ooja Diuusi ñooquidrl sai Diuusi aagai sai poduucai лрлduñia agaitadai. ³ Лgai aagai sai divia agai глrtlaanldamiga Suusi Cristo Diuusi maradл ismacadл тlvai тlvaagiañdrl. Agai oodami duucai vuusai daidл лrлraí Davicaru cajiudadл. ⁴ Suusi Cristo muu dai лраму duaaca coidadл saagidaiñdrl. Gomaasicadл сллга глmaí isslllicadл лrDiuusi maradл dai viaa guvucadagai dai tomali лmo imidagai maisoimaasi idui. ⁵ Cristo сллгаслrl giññlidi cascадл giñaagidi ansaidл rootosicamicana аапл, Diuusi ipлli cascадл. Dai giñootoi лgai ansaidл gaaagidiña Diuusi ñooquidл sai poduucai вllsi naana maasi oodami saagida oidacana sioorl vaavoitudadagi dai лlgiadagi. ⁶ Dai aapiml лrлmo oodami ismaacadл Diuusi лcovai vuvaitu mlsaidл лrmamaatldamigadlcanan Suusi Cristo.

⁷ Diuusi гlnoigldai daidл лcovai гlnuvaitu mlsaidл лrmaamaradlcanan. Аапл ipлlidi isDiuusi гlrooga лlmadu гlrtlaanldamiga Suusi Cristo сллгаслrl гlppnljadagi dai гlpiiblstudacan taadacagi.

⁸ Suusi Cristo сллгаслrl giñvusaitu cascадл viaa аапл slllicami isñioocadagi Diuusi лlmadu. Dai aagidi аапл Diuusi isalil baigñlidi аапл вllsi aapimlcadл. Tomasiaaco siaaco aimlrai аапл глаагай гlнvaavoidaraga cascадл. ⁹ Аапл ivueeyi Diuusi aa duiñdadл вllsi giñguvucadagасadл maioojodaitai gaaagidi аапл isSuusi Cristo Diuusi maradл лrсллгаслrl vuviadami. Diuusi слл маатл iñsaanl alilsi гlntltlgitoi вllscлrl siuu duucu gamamadadagi. ¹⁰ Лlqui abiaadrl daapli аапл Diuusi sai giñmaacana oigaragai islgai ipлliadagi sai аапл istuidlna ismlca гlndividagai. ¹¹ Гlppnlida iñlidi аапл, dai vaamioma гlsoiña iñlidi mai vaamioma сллга oidaca isducatai Diuusi ipлlidi mai vaamioma сллга vaavoituda aapiml. ¹² Sillscadл plida аапл mlsll сллга vaavoitudai aapiml dai aapiml plida sill сллга vaavoitudai аапл aipaco baiglrlliatudamu аатлml.

¹³ Giñaaduñi аапл ipлlidi ismaatlca aapiml ismuyoco imidagai гlppnlidamua iñlidiña аапл dlmos maiquia istui. Аапл ipлlidi ismuidutai aapiml Roomlrl oidacami vaavoitudagi Suusi Cristo dai лlgiadagi лpan duucai siblacoga oidacami siaaco gaaagidiña аапл Diuusi ñooquidл лrл, cascадл imia iñlidi аапл dai гlppnlida iñlidi.

¹⁴ Аанл viaa isaagidagi Diuusi ñiooquidл agiliego dai aa лма maasi ñioocadami, dai sastuduacami dai maisastuduacami. ¹⁵ Poduucai ллрл сллlicлдл ipalidi aanл isgлnaagidagi aapим Roomлrл oidacami isSuusi Cristo лrcллgаслrл vuviadami.

¹⁶ Aanл maisiaa лrai isgaaagiadagi isSuusi Cristo лrcллgаслrл vuviadami. Siллscадл gaaagiadagi aanл gomaasi вllscatai sioorл vaavoitudai сллgаслrл vuvacлrл Diuusi guvucadadlcадл. Arлga Diuusi ñiooquidл лrjudidíu вlltarлcatadai damos sivi лtвllscatai вlltarл.

¹⁷ Diuusi ñiooquidл aagai sai sioorл vaavoitudagi isSuusi Cristo лrcллgаслrл vuviadami Diuusi сллgаслrл пlidiña ducami istomali лmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Lлquioma poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadл dai pocaiti: “Sioorл vaavoitudagi Diuusi, Diuusi сллgаслrл пlidiña ducami istomali лmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai лgai вllscлrл oidacamu Diuusi ллmadu”.

¹⁸ Сллga гlmaatл isDiuusi alia soimaa taatamituldi вllsi soimaasi ivuaadami. Agai soimaasi ivueeyi dai poduucai maidadagitoi aa isvaavoitudagi istumaasi лrvaavoi. ¹⁹⁻²⁰ Asoimaasi ivuaadami сллga maatл isoidaga Diuusi. Tomasioorл пlidi вllsi istumaasi oidaga oidi daama dai poduucai слл maatл isoidaga Diuusi tomasi mainlidi oodami Diuusi. Aidлsi abiaadлrл Diuusi idui oidigi сллga гlmaatл isoidaga Diuusi, dai isлgai tomastuigaco viaa guvucadagai, cascадл лgai ismaacлдл maivaavoitudai лgai ллgi лrdunidл isDiuusi soimaasi taatatuldagi. ²¹ Tomasi сллga maatл lsoimaasi ivuaadami isoidaga Diuusi вllscлrл maisiaa duutudaiña isducatai glaagai, tomali maipocaitiña лgai sai baigлnлidi Diuusicлдл. Baiyoma лgai tлtлgitoi istumaasi maicлcллgaducami dai vaamioma maimaatл салсana istumaasi сллgaducami. ²² Tomasi poлlidi лgai isaliя sastuduga damos vaamioma vupuiirutu. ²³ Dai лgai glaagai isiaa duutuadagi Diuusi ismaacлдл tomastuigaco oidaga dai вllscлrл maisiaa duutudai baiyoma idui лgai momoono uusicлдл dai ojoodaicлдл ллra maasi oodami, dai ллra maasi ujuurugi, dai ллra maasi слcлisi, dai ллra maasi coocoyi, dai siaa duutudaiña poлliditai isлgai лrdidiuusi.

²⁴ Cascадл Diuusi gajiaadлrл viaa лgai dai dagito saidл ivuaadana лgai istumaasi sigal nanaascami istumaasi ллgi лgai ipлli isivuaadagi, dai sai googosi гanducamicana. ²⁵ Agai maivaavoitudai istumaasi aagai Diuusi tomasi слл maatлcatadai isиlrvavaavoi. Baiyoma vaavoitudai istumaasi maitlrvavaavoi. Diuusi idui oodami, dai ujuurugi, dai coocoyi, damos лoodami idui moono ismaacлдл ллra maasi oodami dai ujuurugi dai coocoyi dai siaa duutudaiña. Dai maisiaa duutudaiña Diuusi sioorл aliasi glaagai issiaa duutuadagi вllscлrл.

²⁶ Cascадл Diuusi gajiaadлrл viaa лgai dai dagito sai googosi гanducamicana. Asta ooqui dagito слcлli dai ллgi googosi

gλanducamicana. ²⁷ Dai сасллли ллгі poduucai ivueeyi ллрл dai Diuusi alіл soimaasi taatamituldi cascлdл coocorлі poduucai ivuaadatai.

²⁸ Aidасідл асоимааси ivuaadami camaitipлі isvaavoitudagi Diuusi tai Diuusi gajiaadлrл viaa dai dagito sai ттлагитоїna naana maasi маicллагадуcами daidл ivuaadana mui naana maasi istumaasi maitлаagai isivuaadagi. ²⁹ Agai аrsoимааси ivuaadami dai googosi гλanducами dai маicлл tuutuiga dai viaaca лlidiїna mui naana maasi istumaasi viaa aa dai coimudadл tuutuiga, daidл аrgacoодacами, dai oomaliga, dai yaatavoga, dai naana caiti nлidiїna aa ³⁰ dai aagatлraga istumaasi maitлrнlltагa, dai сллдai agai Diuusi, dai глагardusclдl гланlidiїna, dai maisiaa duutudaiїna aa, dai вллscлrл ттлагитоїna isducatai soimaasi ivuaadagi, dai maisiaa duutudaiїna гланlллдl, ³¹ dai maimaatл сал istumaasi сасллагадуcами, dai maitivueeyi istumaasi aagai, dai maioigлdai oodami, dai maioigлdи aa, dai maisoigлnлlidi aаслдl. ³² Tomasi слл maатл agai istumaasi Diuusi тljai oodami saidл ivuaadana dai maатл agai sai sioorл soimaasi ivuaadagi maitistutuidi isiimiagi Diuusi ллmadu dai вллscлrл apiaisoимааси ivueeyi dai baigлnлlidiїna agai siллscадl aa pomaasi ivuaadagi ллрл.

2 ¹ Cascлdл isлmaadutai pocaitiadagi sai alіssi аrsoимааси ivuaadami лoodami ismaаслdл глаagai tami sai глаagai issoимааси taatagi ducами ispocaitiadagi sai agai ллрл глаagai issoимааси taatagi. Agai аrsoимааси ivuaadami ллрл лран duucai agai cascлdл. ² Dai слл maатл aatлmл исслага ivueeyi Diuusi siллscадl soимааси taatamituldiadagi ismaаслdл soимааси ivueeyi. ³ Sioorл pocaitiadagi sai alіssi аrsoимааси ivuaadami aa dai вллscлrл лран duucai ivueeyi maitlaagai ispolliadagi sai Diuusi maisoимааси taatatulda agai agai лран duucai soимааси taatatulda agai agaa soимааси ivuaadami. ⁴ Oodami maitlaagai istttагитодаги ismaicллага ivueeyi Diuusi baiyoma alіssi глаagai istttагитодаги isDiuusi maiquia soимааси taatatuli dai alіл слл tuiga vui sai лма duucai тtлагитона. ⁵ Dлmos iscatлnлri daivuñiagi vai agai вллscлrл лма duucai глntлtагитua Diuusi vaamioma soимааси taatatuldamu, siллscадl diviagi agai dai nлidagi ismaаслdл лгсллага ivuaadami dai ismaаслdл аrmaicллага ivuaadami. ⁶ Siллscадl diviagi Diuusi agai baiduñia agai вллscatai ллmadu. ⁷ Sioorл apiaivuaadagi istumaasi Diuusi ipлlidi ipлliditai isDiuusi baigлnliadagi agai vui dai isvллscлrл oidaca agai Diuusi ллmadu, Diuusi maaquia agai oigaragai sai вллscлrл oidacana agai ллmadu. ⁸ Dлmos Diuusi alіssi soимааси taatatuldamu agai ismaаслdл vuidлrл вллta Diuusi dai maivaavoitudai Diuusi niooquidл baiyoma soимааси ivueeyi agai. ⁹ Sллlicадl soимааси taatamu вллscatai ismaаслdл soимааси ivueeyi, лрла аjudidíu dai gooquilrл agai ismaаслdл maitлrjudidíu. ¹⁰ Dлmos agai ismacлdл ivueeyi istumaasi Diuusi ipлlidi, Diuusi baigлnliadamu

λγαιслдл dai iibлstudacan tadacamu, λрлga λjudidíu dai gooquиrlа λgai ismaacлdл maitлrjudidíu.

¹¹ Diuusi пlida agai вllasi oodami ismaacлdл λrcллga ivuaadami dai ismaacлdл λrmaicллga ivuaadami. Dai Diuusi soimaasi taatamitulda agai вllasi λsoimaasi ivuaadami. ¹²⁻¹⁵ Diuusi soimaasi taatatuldamu λgai ismaacлdл maitлrjudidíu soimaasi ivuaadamicatai λgai tomasi maimaí λgai Moseesacaru slllicamigadл ismaacлdл maa Diuusi. Слл maatл λgai istumaasi λrcллgaducami dai istumaasi λrmaicллgaducami, вllasi oodami слга maatлcana siллscадa soimaasi ivuaadagi. Dai Diuusi soimaasi taatatuldamu λjudidíu soimaasi ivuaadamicatai λgai. Agai maatл Moseesacaru slllicamigadл ismaacлdл maa Diuusi dai вllscлrlа maiллgidi cascадa. Слга maatл λgai istumaasi λrcллgaducami dai вllscлrlа maitivueeyi. Ismaacлdл λlgidi Diuusi niooquidл λgai gia сллgаслrlа vuвaidi Diuusi. Dai λgai ismaacлdл maiллgidi Diuusi niooquidл tomasi maatл λgai gia maicллgаслrlа vuвaidamu Diuusi.

¹⁶ Amo imidagai Diuusi otosa agai Suusi Cristo sai пlidana ismaacлdл λrcллga ivuaadami dai ismaacлdл λrmaicллga ivuaadami. λgai maatл asta istumaasi tлtлgitoиnа oodami. Вllsi gomaasi λgai ismaacлdл gaaagidi aanл.

¹⁷ Diuusi maa Moseesacaru judidíu aduñdл gлаlllicamiga cascадa λjudidíu ронлnlidi sai Diuusi сллgаслrlа пlidi dai cascадa глаgлrdicлdл гlnлlidi. ¹⁸ Агаicлdл ismaacлdл ooja Moseesacaru слл maatл λgai istumaasi Diuusi ipлlidi isivuaadagi oodami dai слл maatл istumaasi λrcллgaducami dai istumaasi λrmaicллgaducami. ¹⁹⁻²⁰ Agai maatл вllsi istumaasi aagai Moseesacaru slllicamigadлr cascадa poлlidi λgai saidл istutuidi ismamaatлtuldi λgai ismaacлdл maimaatл Diuusi niooquidл.

²¹ Dai ismaacлdл poлlidi saidл istutuidi ismamaatлtuldiagi aa λgai глаagai isivuaadagi poduucai isducatai gamamaatлtulda λliadagi. Ismaacлdл gamamaatлtuldi sai maitlaagai isgalлsiadagi λgai maitlaagai isgalлsiadagi λлрл. ²² Dai ismaacлdл gamamaatлtuldi sai maitlaagai isgoogosi гlnducamicagi λgai maitlaagai isgoogosi гlnducamicagi λлрл. Dai ismaacлdл сллdai momoono ismaacлdл siaa duutuadagi oodami maitlaagai isgalлsiadagi istumaasi oidaga quiqiuupirlа siaaco oidaga λтomoono. ²³ Dai λgai ismaacлdл глаgлrdicлdл гlnлlidi pocaititai sai Diuusi aagidi aduñdл Moseesacaru istumaasi ooja λgai dai слл maatл λgai istumaasi aagai slllicamilr dai вllscлrlа maiллgidi poduucai alil soiduucai пlidi Diuusi. ²⁴ Pocaiti Diuusi niooquidлr: “Aapimл ismaacлdл λrjudidíu soimaasi ivueeyi cascадa λgai ismaacлdл maitлrjudidíu vui nioocai Diuusi”.

²⁵ Vaavoava saidл λrcллgai isilrjudidíucagi isллgiadagi λgai Moseesacaru slllicamigadл damos ismaiлlgiaда λgai aidл гia ducami ismaitлrjudidíucagi λgai. ²⁶ Damos isагai ismaacлdл maitлrjudidíu λgigadagi Moseesacaru slllicamigadл Diuusi сллgаслrlа пlijadamu λgai

ducami isiłrjudidíucagi.²⁷ Sıllascadł ʌjudidíu maiłłgiadagi Moseesacaru sałlicamigadł tomasi caoojisicami viaa ʌgai dai ismaacłdł maitłrjudidíu ʌłgiadagi Moseesacaru sałlicamigadł poduucai głmaatł isłjudidíu maicłłga ivueeyi.²⁸ Maisiu vłłsi ʌjudidíu ʌrDiuusi maamaradł tomasi iquitłqui ʌgai tuutucugadł poduucai isduucai aagai Moseesacaru sałlicamigadłgą.²⁹ Baiyoma Diuusi maamaradł ʌłłgai ismaacłdł Diuusi maacai ibłdagai utudui dai poduucai ʌgai camaitivuaada ʌlidi istumaasi soimaasi dai Diuusi Ibladł ʌłłmadu daja ʌgai ismaacłdł vaavoitudai dai ʌłłgidi Diuusi. Dai Diuusi cłałgasclą nlijadamu ʌgai tomasi oodami maicłłgacłgą nłidi.

3 ¹ Vłłscłgą alısi ʌrsoiñi isłrjudidíucagi oodami daidł ʌrsoiñi isłjudidíu iquitłquicagi tuutucugadł.² Diuusi ʌcovai vuvaitu ʌjudidíu sai ʌgai oojana ñiooquidł dai nuucadacana ʌoojai.³ Vaavoava sai ʌłłmadutai ʌjudidíu maivaavoitu Diuusi, dłmos Diuusi già vłłscłgą iduuñimu istumaasi aagai.⁴ Agai vłłscłgą ivueeyi istumaasi aagai, tomasi vłłsi oodami yaatavoga. Pocaiti Diuusi ñiooquidłgą:

Tomasi oodami połlidi ismaitłrvaavoi istumaasi aagai Diuusi,
Vłłscłgą nlijadamu ʌgai isiłrvaavoi istumaasi aagai Diuusi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidłgą.

⁵⁻⁶ Dłmos isłmaadutai pocaitiadagi sai sıllascadł soimaasi ivuaadagi oodami sai poduucai głmaatł isDiuusi cła tuiga dai cascłdł maitlaagai issoimaasi għarġatamituldiada ʌgai, tomasi pocaiti ʌłłmoco vłłscłgą maitłrvaavoi. Diuusi vłłscłgą cła ga ivueeyi sıllascadł soimaasi taatatuldi oodami.

⁷⁻⁸ ʌłmo oodami giñiooquidi dai pocaiti ansai gamamaatłtuldi aapł sai għlaagai issoimaasi ivuaada oodami sai poduucai siooma cła ga għmaatł isDiuusi maitłrsoimaasi ivuaadami. Agai pocaiti ansai gamamaatłtuldi aapł sai isyaatagħda ʌłłmoco poduucai siooma cła ga għmaatł isDiuusi maitłrsoimaasi ivuaadami. Diuusi maiyaatagħi cascłdł. Sai cascłdł Diuusi maitlaagai issoimaasi taatamituldiagi ismaacłdł soimaasi ivueeyi. Dłmos Diuusi cła ga iduuñimu sıllascadł soimaasi taatatuldiagi ʌgai ismaacłdł pocaitiadagi.

⁹ Aatłmà judidíu maivaamioma cła ga tuutuiga siaa oodami. Camaatł aatłmà isvłłsi oodami oidigi daama oidacami ʌrsoimaasi ivuaadami.

¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidłgą:

Tiipu tomali ʌmaadutai maisoimaasi ivuaadami.

¹¹ Tiipu tomali ʌmaadutai ismaacłdł maatł salcagi Diuusi ñiooquidłgą. Dai tomali ʌmaadutai maimaatłca ʌlidi iscaiti Diuusi ñiooquidłgą.

¹² Vłłscatai gajiaadłgħa vipieeyi Diuusi,
Dai vłłscatai ʌrsoimaasi ivuaadami.

Tomali ʌmaadutai maitivueeyi istumaasi Diuusi ipłłidi.

¹³⁻¹⁴ Vłłscatai ʌryaatavogami daidł ʌroomaligami.
Dai mosłłgi soimaasi ñiooqui aagaiña ʌgai.

¹⁵ Tomastucʌdʌ gʌncoodaiña oodami.

¹⁶ Gomaasicʌdʌ soiduucai gʌnnʌidiña oodami aipacoga.

¹⁷ Dai mosgʌncocoda ʌlidiña ʌgai.

¹⁸ Maiłłbłidi ʌgai Diuusi.

Ascati Diuusi ñiooquidʌrʌ.

¹⁹ Слл маатʌ аатʌмʌ isDiuusi maa Moseesacaru ʌsʌlicami sai oodami ʌagiditai салсана. Diuusi ʌllicʌdʌ soimaasi taatulda agai sioora maiłłgiadagi dai ʌgai maiviaacam išducatai gʌnsoiñagi. Dai poduucai ʌлрʌ vʌлsi oodami oidigi daama oidacami ʌrsoimaasi ivuaadami Diuusi vuitapi. ²⁰ Moseesacaru ʌllicamigadʌdʌ маатʌ аатʌмʌ isiłrsoimaasi ivuaadami. Diuusi сллгаслгл плди oodami ducami istomali ʌмо imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai ʌgai Suusi Cristo maisiu ʌagiditai салсатаи Moseesacaru ʌllicamigadʌ.

²¹ Aidʌsi maiquiaa divia ʌCristo tami oidigi daama ʌjudidíu гʌнаајагліña исслгаслгл oidacagi dai ʌagidagи vʌлsi Moseesacaru ʌllicamigadʌ, ʌgai połlidиña sai poduucai istutuidi isiimiagi Diuusi ʌлмаду. Dai gooquилгл Diuusi ootoi ʌCristo tami oidigi daama sai ʌgai мааттuldana ʌoodami išducatai istutuidi Diuusi исслгаслгл плјадаги oodami ducami istomali ʌмо imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi ñiñooquituldiadamigadʌ casi gaaagiditadai isDiuusi poduucai iduňia agaitadai. ²² Tomasioorʌ ismaacʌdʌ vaavoitudai isSuusi Cristo ʌгсллгаслгл vuviadami. Diuusi сллгаслгл плјадаму ʌgai ducami istomali ʌмо imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²³ Tomali ʌмо oodami maitivueeyi istumaasi Diuusi ipłlidi vʌлscatai soimaasi ivueeyi casclʌdʌ. ²⁴ Diuusi oigłldi ʌgai ismaacʌdʌ vaavoitudai isSuusi Cristo ʌглсллгаслгл vuviadami dai сллгаслгл плди ducami istomali ʌмо imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi poduucai ivueeyi oigłdaitai ʌgai. Diuusi maitataanli namłgadʌ сллгаслгл vuvaidaragai. ²⁵ Vʌлsi oodami aliʌsi soimaasi ivueeyi casclʌdʌ глаагайтадай isDiuusi soimaasi taatatuldagi dʌmos Diuusi ootoi ʌSuusi Cristo tami oidigi daama sai miucuna curusiaba dai soimaasi taatatuli dai poduucai ʌoodami camaitlaagai issoimaasi taatagi soimaasi ivuaadatai. Diuusi сллгаслгл vuvaidi ʌgai ismaacʌdʌ vaavoitudai gomaasi. Vʌлsi gomaasi idui Diuusi sai poduucai маатнa ʌoodami isDiuusi сллга idui oigłldacai ʌлquidʌ soimaasi ivuaadami. ²⁶⁻²⁸ Dai isDiuusi apiacłla ivueeyi sivi oigłlditai dai сллгаслгл плдитай vʌлscatai ismaacʌdʌ vaavoitudai isSuusi Cristo ʌгсллгаслгл vuviadami maisiu ʌgai ismaacʌdʌ pocaiti sai сллга ʌагиди Moseesacaru ʌllicamigadʌ casclʌdʌ maitiipu istuisidʌ глагардусадаа гланлиядаги tomali ʌмаадутай.

²⁹ Diuusi ʌrDiuusigadʌ ʌjudidíu dai ʌgai ismaacʌdʌ maitarjudidíu ʌлрʌ. ³⁰ Mosali ʌмо Diuusi oidaga dai ʌgai oigłldi dai сллгаслгл плди vʌлscatai ismaacʌdʌ vaavoitudai isSuusi Cristo ʌгсллгаслгл vuviadami tomasi ʌглмoco ismaacʌdʌ iquitla глатиucуга ischo ʌлрʌ. ³¹ Tomasi

лрваавои исслагаслг вувасл оодами ваавоитудайтai исЛSuusi Cristo
лrcллгаслг вувиадами вллscлг alisi глаагай исЛЛgiадагi Diuusi
sЛлlicamigadл.

4 ¹ Avraaニicaru лrgлrlлqui aduニicaru. Sivi пlidamu аatлmл
isducatai Diuusi сллгаслг пlidi лgai ducami istomali лmo
imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²⁻³ IsAvraaニi iduuニimudai лmo
istumaasi сллгадucami sicasлdл сллгаслг пlijadamudai Diuusi aidл
gia viaacamudai Avraaニi istuisidл глдucлdл гллиадагi. Dлmos Diuusi
пlooquidлrл pocaiti: "Avraaニi vaavouit Diuusi cascлdл Diuusi сллгаслг
пlidi лgai". Cascлdл Avraaニi maiviaa istuisidл глдucлdл гллиадагi.

⁴ Isлmoco iduuニagi лmo aa duindagai aamudл глаагай isaa
namлquidagi, mлstumaasi aa namлquidagi maitлroidicami. ⁵ Diuusi
ipлlidi isloodami сллгаслг oidacagi dлmos maisiu poduucai oigлldi
dai сллгаслг пlidi Diuusi лoodami baiyoma Diuusi oigлldi dai
сллгаслг пlidi лmo soimaasi ivuaadami ismaаслdл vaavouitdagи
Diuusi. ⁶ Davicaru aagai sai alil baigллlidiña лmo oodami sіllscadл
Diuusi oigлldagi dai сллгаслг пlijadagi vaavouitdacai лgai Diuusi. Dai
pocaiti Davicaru:

⁷ Baigлnлlidi лoodami ismaаслdл Diuusi oigлldi soimaascamigadл.

⁸ Baigлnлlidi лoodami ismaаслdл Diuusi camaisoimaasi taatatulda
agai.

Ascaiti Davicaru.

⁹⁻¹⁰ Avraaニi sЛлlicadл baigллl aidsi Diuusi oigлli лgai dai сллгаслг
пlidi ducami istomali лmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai
vaavouitdacai лgai Diuusi maiquiaa iquitlсai лgai гltuucuga.
Pouduucai сллга gлmaатl isDiuusi oigлldi dai сллгаслг пlidi лgai
ismaаслdл iquitlсl гltuucuga sіllsi лgai ismaаслdл maiiquitlсl
гltuucuga. ¹¹ Avraaニicaru cavaavouit Diuusi dai gooquilrл iquitl
гltuucuga sai poduucai пlidiña aa isDiuusi cascлdл пlidi лgai,
vaavouit Diuusi cascлdл. Dai poduucai Avraaニicaru
лraduニdлcatadai лgai ismaаслdл vaavouitdai Diuusi maiiquitlсai
гltuucuga dai poduucai ллрл gлmaатl isDiuusi oigлldi dai сллгаслг
пlidi лgai. ¹² Avraaニicaru лraduニdлcatadai лgai ismaаслdл iquitlсl
гltuucuga vaavouitdacai Diuusi лpan duucai Avraaニicaru
vaavouitdaitadai.

¹³ Diuusi aagidi лAvraaニicaru sai вллsi oidigi лrtuidadlca agaitadai,
лgai ллmadu cajiudadl, Diuusi poduucai aagidi Avraaニicaru
vaavouitdacai лgai dai maisiu ллgidacai Diuusi sЛлlicamigadл.

¹⁴ ллmoco pocaiti sai вллsi oidigi лrtuidadlca agai лgai ismaаслdл
ллgidи Diuusi sЛлlicamigadл dai maisiu лgai ismaаслdл vaavouitdai
Diuusi dлmos gomaasi maitлrvaavoi. Isiлrpoduucaicamudai aidl gia
maitлrsoiニicamudai vaavoidaragai, tomali maitлrsoiニicamudai
ismaаслdл aagai Diuusi. ¹⁵ Sіllscadл aatлmл гlraajagлdagi isЛЛgiадагi

Diuusi sällicamigadə sai ḥgai cllgasclə gərnəidiñə dai sai cllgasclə gərvuvaidana ḥgai viaa issoimaasi gərtaatamituldiadagi maiclla ga ḥagiditai aatlmə. Ismaitiipucamudai sällicami aidə gəia maitiipucamudai oodami maiłlgidaracami.

¹⁶ Diuusi cllgasclə nəidi oodami vaavoitudacai ḥgai daidə oodami maigamaitləci cllgasclə vuvaidaragai. Cllga maatə aatlmə isDiuusi cllgasclə gərnəidi tomasi ivueeyi aatlmə judidíu viituldaragada ischo llərlə, isvaavoitudada aatlmə Diuusi ḥpan duucal Avraañicaru. Poduucai ḥgai ḥrgəraduñicaru, ¹⁷ cascədə pocaiti Diuusi sai Avraañicaru ḥroogadə ducami mui oodami naana maasi ñioocadami. Diuusi cllgasclə nəidi tomastuma oodami isvaavoitudagi Diuusi ḥpan duucal Avraañicaru. Diuusi alı̄l viaa guvucadagai dai ḥgai duduaacaldi coidadə dai silla scadə Diuusi aagadagi saidə ḥrədunia agai ḥmo istumaasi ismaacədə maiquiaa ḥrədui ducami iscaasi llərlə duuñimudai.

¹⁸ Cascədə aidəsi Diuusi aagidi Avraañicaru sai ooñigadə marata agaitadai saidə ḥmaradə cəjiudadə sällicədə muiduca agaitadai taidə Avraañicaru cllga vaavoitu tomasi maibaigaca maascatadai gomaasi.

¹⁹ Tomasi Avraañicaru viaacatadai ḥmo siento uumigi daidə Saara ḥrooñigadə dai viaacatadai maaco coobai dan baivustaama uumigi alı̄si ḥrcəsəlləliocoidadəcatadai ḥgai dai camaibaigaca maascatadai ismaamaracagi. ²⁰ Dəmos Avraañicaru apiacəlga vaavoitudaitadai Diuusi dai asta vaamioma vaavoitu. Dai tomasi maiquiaa viaacatadai ḥgai istumaasi aagidi Diuusi vəllscələ cllga ñioo ḥgai Diuusi vəlltərə.

²¹ Sällicədə cllga vaavoitudai ḥgai isDiuusi istutuidi isiduñiagi istumaasi aagai. ²² Cascədə Diuusi oigəldi Avraañicaru soimaascamigadə dai Diuusi pocaiti sai camaitlərsoimaasi iducami Avraañicaru. ²³ Aidəsi Diuusi aagidi Avraañicaru sai oigəli ḥgai dai cllgasclə nəidi ducami istomali ḥmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai mosvaavoitudacai ḥgai Diuusi, maisiu moslaası Avraañicaru aagidi ḥgai gomaasi. ²⁴ Diuusi gərəagidi aatlmə llərlə. Diuusi gərəigəldi dai cllgasclə gərnəidi aatlmə llərlə ismaacədə vaavoitudai Diuusi ismaacədə duaacalı gərtlaanədamiga Suusi Cristo coidadə saagidaiñərlə. ²⁵ Ḥgai muu dai poduucai gərəigəldi gərəsoimaascamiga dai duaaca dai poduucai Diuusi pocaiti sai camaitlərsoimaasi iducami aatlmə.

5 ¹ Poduucai Diuusi cllgasclə gərnəidi ducami istomali ḥmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai aatlmə dai poduucai gənəibəstəcan tadacagi gəriibədaga. Suusi Cristo muu dai poduucai gərəigəldi gərəsoimaascamiga cascədə. ² Dai poduucai istutuidi aatlmə ismamadadagi dai poduucai apiacəlga cllgasclə gərnəidi Diuusi. Dai alı̄l baigərlidi aatlmə nənəracatai silla scadə Diuusi gərvaidaquiagi təvaagiamu təsai lləmadu daraajana. ³ Dai gəlaagai isbaigərləliadagi aatlmə silla scadə soimaa taatamadagi, gomaasi gərəsoicəi aatlmə issoimaa taatamadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi dai təsai vaamioma

ivuaada ʌrlidiña istumaasi Diuusi ipłidi. ⁴ Dai sǐllascadł soimaasi taatamadagi dai maivui ñioocadagi poduucai baigłłlidi Diuusi aatłmłcadł. Dai sǐllascadł Diuusi baigłliadagi aatłmłcadł gomaasi gärsoicłi tłsai płnłracana aatłmł sǐllascadł Diuusi gärvaidaquiagi tłvaagiamu dai sǎllicadł vaavoitudai aatłmł isDiuusi sǎllicadł iduñia agai istumaasi aagai ñiooquidłrą. ⁵ Dai sǐllascadł vaavoitudai aatłmł Diuusi tomali ʌmo imidagai maisiaa gärłłratudadamu ʌgai, ʌgai vłłascadł ivueeyi istumaasi aagai cascadł. Diuusi ootoi gälbłdaga sai gärłłmadu daacana dai Diuusi Ibladł gärmamaatłtuldi sai Diuusi aliasi gäroigłdai.

⁶ Aatłmł maitistutuiditadai isłłagi cłałgasclą gärvuvaidagi. Tai Suusi Cristo divia aidasi Diuusi ipłli dai muu sai cłałgasclą vuvacłna soimaasi ivuaadami. ⁷ Baitoma maitiipu tomali ʌmaadutai oidigi daama sioorł muquia ʌliadagi sai cłałgasclą vuisaiña ʌmai tomasi cłał tuiga ismaacadł gämuuatuda agadagi. Dłmos isalil cłał tuigacagi ʌmo oodami ismaacadł gämuuatuda agadagi aidł gia oidacan tada ʌmaadutai sioorł muquia ʌliadagi ʌgai vłłtarg. ⁸ Dłmos Cristo muu tłsai aatłmł cłałgasclą vuvacłna tomasi quiaa ʌrsoimaasi ivuaadamicatadai aatłmł ⁹ dai poduucai Diuusi gärtłłgi isalilasi gäroigłdai dai cłałgasclą gärnlidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascadł aatłmł camaiviaa issoimaa taatagi Diaavora ʌłłmadu. ¹⁰ Aidasi maiquiaa vaavoitu aatłmł Diuusi, ʌgai gärvuidłrą caatłcatadai soimaasi ivuaadatai aatłmł dłmos Suusi Cristo muu tłsai aatłmł cłałgasclą vuvacłna dai poduucai Diuusi camaitłrvuidłrą caatł. Sivi siooma cłałga istutuidi Diuusi iscłałgasclą gärvuvaidagi duaacakai Suusi Cristo dai camaivuidłrą vłłtl aatłmł Diuusi. ¹¹ Cascadł alil baigłłlidi aatłmł Diuusi vui.

¹² Adánacaru ʌgrłgadadł oodami ismaacadł oidacatadai oidigi daama dai soimaasi idui ʌgai dai cascadł muu cascadł vłłsi oodami soimaasi ivueeyi dai cooyi. ¹³ Ismaitiipucamudai sǎllicami tomali ʌmaadutai maitistutiadamudai ispoçaitiadagi ismaiłłgidi sǎllicami vłłscadł aidasi maiquiaa maa Diuusi gäsłłlicamiga Moseesacaru ʌoodami casoimaasi ivuaadatadai. ¹⁴ Dłmos ʌoodami vłłscadł coodana ʌłrą aidasi abiaadłrą oidacatadai Adánacaru asta aidł uucami siodacatadai Moseesacaru poduucai isduucai cooyi Moseesacaru abiaadłrą dai sivi quiaa cooyi cascadł gämaatł issoimaa ivuaadana ʌgai tomasi maiłpan duucai soimaasi ivuaadana ʌgai Adánacaru. Maiłpan tuutuiga Adánacaru ʌłłmadu Cristo ismaacadł divia agaitadai.

¹⁵ Adánacaru soimaasi idui dai cascadł muu ʌgai dai vłłsi cajiudadadł coi ʌłrą dłmos Suusi Cristo muu dai poduucai Diuusi oigłldi dai cłałgasclą nłidi muidutai. Poduucai maiłpan dui Suusi Adán.

¹⁶ Asoimaascami ismaacadł idui Adán maiłpa maasi cłałgasclą

vuvaidaragai ismaacʌdʌ gʌrmaacai Diuusi. Adánacaru soimaasi idui dai cascʌdʌ soimaasi ivueeyi vʌlʌsi oodami vai Diuusi soimaasi taatamituldi dʌmos Cristo muu vai cascʌdʌ Diuusi cʌlʌgacʌrlʌ nʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai cʌlʌgacʌrlʌ vuvaidi tomasi ʌoodami aliʌsi ʌrsoimaasi ivuaadami.¹⁷ Adánacaru soimaasi idui dai cascʌdʌ vʌlʌsi oodami viaa iscoiyagi, Suusi Cristo muu dai vʌlʌscatai ismaacʌdʌ Diuusi cʌlʌgacʌrlʌ nʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai ʌgai oidacamu Suusi Cristo ʌlmadu tʌvaagilrʌ tomastuigaco.

¹⁸ Adánacaru soimaasi idui dai cascʌdʌ soimaasi ivueeyi vʌlʌscatai vai Diuusi soimaasi taatamituldi. Dʌmos Suusi Cristo idui ʌmo istumaasi cʌlʌgaducami vai cascʌdʌ Diuusi cʌlʌgacʌrlʌ nʌidi ʌoodami ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai dai poduucai tomastuigaco oidacamu Diuusi ʌlmadu. ¹⁹ Adánacaru maiʌlggi Diuusi vai cascʌdʌ vʌlʌscatai soimaasi ivueeyi dʌmos Suusi Cristo ʌlggi Diuusi vai Diuusi cʌlʌgacʌrlʌ nʌidi ʌoodami ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

²⁰ Diuusi maa ʌoodami gʌsʌllicamiga sai poduucai maatʌna ʌoodami isalɪl maiʌlgidi Diuusi. Dʌmos aidʌsi ʌoodami vaamioma soimaasi ivuaadatadai vaamioma oigʌldi Diuusi ʌgai dai oigʌldai. ²¹ ʌoodami apiasoimaasi ivuaadatadai dai cascʌdʌ viaacatadai iscoiyagi. Dʌmos Suusi Cristo muu sai poduucai ʌoodami cʌlʌgacʌrlʌ vuvacʌna dai tomastuigaco oidacana Diuusi ʌlmadu dai cascʌdʌ Diuusi cʌlʌgacʌrlʌ nʌidi ʌoodami ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai dai poduucai tʌlggi ʌgai ʌoodami isalɪl oigʌldai.

6 ¹⁻³ Dʌmos maitlaagai isapiasoimaasi ivuaadagi vai poduucai Diuusi oigʌldiadagi dai poduucai gʌmaatʌ issʌllicadʌ oigʌldai ʌgai ʌoodami. Gʌntʌgitovurai isvʌlʌscatai aatʌmʌ ismaacʌdʌ casi gʌrvapacoi Suusi Cristo guvucadadʌcʌdʌ poduucai ʌrʌpan ducami iscoimudai aatʌmʌ ʌgai ʌlmadu dai viaa aatʌmʌ guvucadadʌ ʌgai dai istutuidi aatʌmʌ iscamaisoimaasi ivuaadagi. Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isʌDiaavora, cascʌdʌ maitlaagai issoimaasi ivuaadagi.

⁴⁻⁵ Aatʌmʌ quiaa ʌrsoimaasi ivuaadamicatadai dai aidʌsi gʌrvapacoi aatʌmʌ ducami isyaasapicamudai ʌlmadu Cristo dai ducami isduduaacamudai aatʌmʌ coidadʌ saagidaiñdʌrlʌ ʌlmadu Cristo Diuusi guvucadadʌcʌdʌ dai poduucai viaa aatʌmʌ ibʌdagai utudui. ⁶ Dai ducami iscoi aatʌmʌ curusiaba Suusi Cristo ʌlmadu dai poduucai camaitivueeyi aatʌmʌ moscaasi istumaasi ipʌlidi aatʌmʌ poduucai isduucai ivuaadana ʌlquiom, ⁷ ʌmo miuquiadʌ camaisoimaasi ivueeyi cascʌdʌ. ⁸ Ducami iscacoi aatʌmʌ Cristo ʌlmadu sʌllicadʌ ducami iscaduduaaca Cristo ʌlmadu dai caviaa ibʌdagai utudui. ⁹ Cʌl maatʌ aatʌmʌ sai Cristo duaaca coidadʌ saagidaiñdʌrlʌ dai camaimuquia agai tomali ʌmo imidagai cascʌdʌ. ¹⁰ Oodami soimaasi ivueeyi cascʌdʌ Cristo

curusiaba muu poduucai Diuusi soimaasi taatatuli Suusi Cristo dai camaiviaa islapamu muquiagi. Damos sivi Suusi Cristo tomastuigaco oidaga Diuusi ллмаду ivueeyi Diuusi aa duiñdada.¹¹ Siллscadл soimaasi iduñia лиада aapimл gлаagai mлspolliada aapimл mлsaидл arcoidadл ducami дamos isiduñia лиада aapimл Diuusi aa duiñdada Suusi Cristo ллмаду gлаagai mлspolliadagi mлsai maitarcoidadл.

¹² Casiavlr maitlndadagitoda isΔiaavora soimaasi gλnduiñtuldagi dai poduucai camaisoimaasi ivuaadamu aapimə. ¹³ Maitavlr ivuaada istumaasi Δiaavora ipλliadagi baiyomavlr ivuaada istumaasi Diuusi ipλliadagi ducami iscacoimudai aapimə dai Δaramu duduaca.

¹⁴ ADiaavora camaitlantlaanoldamu. Aapimə camaiviaa isllagiadagi vllasi ismaacsldə aagai Moseesacaru slllicamigadrlə dai cllgасаслга vuvaquiagi, mosglaagai isvaavoitudagi Suusi Cristo vai podiuucal Diuusi ganoigaldi dai cllgасаслга глпплidi.

¹⁵ Вллслаг мaitлаагai isapiasoimaasi ivuaadagi tomasi maiviaa isллgiadagi вллси ismaacлдa aagai Moseesacaru сллlicamigadлrл. ¹⁶ Слл maataл aapimл sai islmaadutai baiduñiagi dai gaaata duñia agadagi лmo piooñi duucai лgai gia viaa isллgiadagi глаamu. Poduucai ллрл sioorл ллgiadagi лDiaavora глаamu duucai tomali лmo imidagai maiimia agai Diuusi ллmadu. Dлmos sioorл ллgiadagi Diuusi сллгаслг oidacamu dai imi agai Diuusi ллmadu. ¹⁷ Dлmos baigiñlidi aapл Diuusicлdл isaapimл ismaacлdл ллquioma ллgidiña лDiaavora gooquilг cavaavoitu Diuusi dai sivi ллgiditai сaл Diuusi ñiooquidл. ¹⁸ Dai sivi camaitлrpipiooñigadл aapimл лDiaavora baiyoma лрripiooñigadл aapimл Diuusi dai сллгаслг oidaga. ¹⁹ Aagai aapл gapipiooñiga dai gaaamu mai poduucai siooma сллga maatл салса aapimл. ллquioma ллgidiña aapimл лDiaavora daidл ivuaadana mui naana maasi soimaascami dлmos sivi глаагai isллgiada aapimл Diuusi daidл ivuaadagi istumaasi сллгадucami.

²⁰ Aidasi quiaa ለአግዲና aapimል ለDiaavora maiviaacana aapimል
isivuaadagi istumaasi ሳላጊducami. ²¹ Istumaasi ivuaadana aapimል
maitሮsoiን poduucai baiyoma mosmaitistutuiditadaí aapimል isiimiagi
Diuusi ለለማdu mossiaa ለላሪ aapimል sivi ለገaicልል ismaacልል
ivuaadana. ²² ፌለmos sivi camailሉgidi aapimል ለDiaavora baiyoma ለአግዲ
aapimል Diuusi gomaasi gia ለርsoiን dai poduucai aapimል ለራcovai
vuvaidadል Diuusi dai tomastuigaco oidacamu aapimል Diuusi ለለማdu.
²³ ለገai ismaacልል ለአግዲ ለDiaavora maiimia agai Diuusi ለለማdu ፌለmos
እገai ismaacልል ለአግዲ Diuusi, Diuusi maaquimu ወገai oigaragai
istomastuigaco oidacamu Diuusi ለለማdu vaavoitudaitai ወገai Suusi
Cristo.

7 ¹ Giñaaduñi aapimla slla ga maatal isamo oodami istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai slllicamilara siłassi uucami oidacagi siłascada coiyagi amaasi gia cho. ² Amo ooqui cunacami viaa isllamadu

oidacagi ḡlcsuna s̄llasi uucami oidacagi cunadλ, poduucai aagai s̄lllicamīlгλ cascλdλ. Dλmos s̄llscadλ muquiagi cunadλ лooqui camaiviaa isлλgiadagi gosлλlicami ismaacdλ poduucai aagai sai Dλmo ooqui cunacami viaa isлλmadu oidacagi ḡlcsuna.³ Dλmos isлooqui влλnagi лmai слλli quiaa oidacatai cunadλ лgai soimaasi ivueeyi. Dai ismuquiagi cunadλ лgai istutuidi isvлλnagi лmai слλli dai maisoimaasi ivueeyi.

⁴ Giñadauñi poduucai лpλ aidλsi muu Suusi Cristo camaiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru s̄lllicamigadλ dai aidλsi vaavoitudai Suusi Cristo poduucai arducami iscoimudai aapimλ Suusi Cristo ллmadu curusiaba dai cascλdλ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru s̄lllicamigadλ dai слλgasлгλ vuvaquiagi, dai ducami isduduaacamudai aapimλ coidadλ saagidaiñdлгλ ллmadu Cristo Diuusi guvucadadλcλdλ dai poduucai viaa ibλdagai utudui dai Cristo ллmadu oidaga daidλ ivueeyi Diuusi aa duiñdadλ.⁵ Aidλsi quiaa ivuaadatadai aapimλ istumaasi лDiaavora ipλidi aidλsi maí aapimλ Moseesacaru s̄lllicamigadλ vaamioma soimaasi ivuaada лliditadai dai poduucai camaiiimia agaitadai aapimλ Diuusi ллmadu. ⁶ Dλmos sivi ducami iscacoimudai Cristo ллmadu cascλdλ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru s̄lllicamigadλ. Лquiomia ivuaadatadai aapimλ Diuusi aa duiñdadλ ллgiditai Moseesacaru s̄lllicamigadλ. Лgai лгсlllimudadλ s̄lllicami. Dλmos sivi ivueeyi aapimλ Diuusi aa duiñdadλ viaacatai ibλdagai utudui Diuusi Iбладλ guvucadadλcλdλ.

⁷ Слλ маатλ aapimλ isMoseesacaru s̄lllicamigadλ maitλrsoimaascami. Влλscлгλ ismaoidacamudai s̄lllicami maimaatλcamudai aapλ istumaasi лrsoimaascami. Issлλlicamīlгλ maiaagadamudai sai maitλaagai isviaaca лliadagi gavustuidaga aidλ gia maimaatλcamudai aapλ gomaasi.⁸ Aidλsi maiquiaa maatλcatadai aapλ лsлλlicami maimaatλcatadai aapλ istumaasi лrsoimaascami dλmos aidλsi maí aapλ лsлλlicami aidλ gia aapλ viaaca iñloliditadai gavustuidaga aapλ лrsoimaasi ivuaadamicatadai cascλdλ. Ismaoidacamudai s̄lllicami maimaatλcamudai oodami istumaasi лrsoimaascami.⁹ Aidλsi maiquiaa maatλ салcatadai aapλ лsлλlicamigadλ Moseesacaru aapλ alιλ baigiñlidiña dλmos aidλsi camaí aapλ istumaasi aagai Moseesacaru s̄lllicamigadλгλ aidλ gia maí aapλ ismaiñlgiditadai лsлλlicami daidλ лrsoimaasi ivuaadamicatadai, dai poduucai maiimia iñagaitadai aapλ Diuusi ллmadu.¹⁰ Dai poduucai лsлλlicamīlгλ glaagaitadai ismaatλmudai aapλ isducatai слλgasлгλ oidacagi baiyoma maí aapλ ismaiimia iñagaitadai Diuusi ллmadu.¹¹ Poduucai лDiaavora giñyaatagi giñtλgitoli ansaidλ istutuidi aapλ isлλgiadagi влλsi Moseesacaru s̄lllicamigadλ dai слλgasлгλ vuusiagi dλmos maitistui aapλ isлλgidagi влλsi Moseesacaru s̄lllicamigadλ dai cascλdλ maiimia iñagaitadai Diuusi ллmadu.

¹² Σλlicamiłł maiaagai tomali łmo istumaasi soimaascami vłłsi istumaasi glaagai ami łrcłłgaducami. ¹³ Αsłlicami maitłrdunidł ismaiimi iñagaitadai aapł Diuusi łłmadu, łDiaavora łrdunidł, łgai soimaasi iduiñtului oodami cascłdł. Łoodami maiłlgidi Diuusi słłlicamigadł dai poduucai soimaasi ivueeyi dai maiiimia agai Diuusi łłmadu dai poduucai glamaatł ismaicłłgadu issoimaasi ivuaadagi.

¹⁴ Diuusi maa łsłlicami Moseesacaru dai łsłlicami alil cłłgadu. Dłmos aapł piooñigadł giñducami łDiaavora dai cascłdł soimaasi ivuaada iñłidi aapł. ¹⁵ Aapł słłlicadł ivuaada iñłidi istumaasi cłłgaducami, dłmos maitistutuidi, baiyoma ivueeyi aapł istumaasi maioojoidi. ¹⁶ Cll maatł aapł ismaicłłga ivueeyi dai maatł aapł isłsłlicami alil cłłgadu tomasi maiłlgidi aapł. ¹⁷ Poduucai aapł maisoimaasi ivuaada iñłidi dłmos łDiaavora soimaasi giñduiñtului cascłdł maitłrgiñduñi aapł. ¹⁸ Dai cll maatł aapł iñsaanł łrsoimaasi ivuaadami maitiñłłmadu daacatai Diuusi. Aapł cllga ivuaada iñłidi dłmos maitistutuidi. ¹⁹ Aapł maitivueeyi istumaasi cłłgaducami tomasi cllga ivuaada iñłidi baiyoma apisoimaasi ivueeyi aapł tomasi maisoimaasi ivuaada iñłidi. ²⁰ Poduucai isivuaada aapł istumaasi maitipłlidi, łDiaavora łgai dai soimaasi giñduiñtului.

²¹ Gomaasi łrłvueeyi aapłcłdł sìllscadł cllga ivuaada iñłliada aapł baiyoma soimaasi ivueeyi. ²² Aapł oojoidi Diuusi słłlicamigadł ²³ dłmos oidaga łmo istumaasi ismaacłdł giñsobicł iłłgiada aapł Diuusi słłlicamigadł. Łgai łrłDiaavora ismaacłdł soimaasi giñduiñtului dai giñmaisacan duu.

²⁴ Słłlicadł soigiñłidi aapł. Sioorł łrpipooñigadł Diaavora maiajioopai Diuusi łłmadu cascłdł alisi tłgito aapł sioorł cłłgasclg giñvusaidagi vai giñdagituagi łDiaavora nai camaisoimaasi ivuaada aapł. ²⁵ Baigiñłidi aapł Diuusicłdł isSuusi Cristo głrtlaanłdamiga istutuidi iscłłgasclg giñvuusaidagi. Aapł łłgiada iñłidi Diuusi słłlicamigadł dłmos łDiaavora soimaasi giñduiñtului.

8 ¹ Sioorł vaavoitudai Suusi Cristo dai camaisoimaasi ivueeyi ² isduucai ivuaadana maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo baiyoma ivueeyi istumaasi Diuusi Ibladł ipłlidi, łgai gia Diuusi caoigli dai maisoimaasi taatatuldamu. ² Sioorł vaavoitudai Suusi Cristo łgai viaa guvucadadł Diuusi Ibladł ismaacłdł gharmaacai ibłdagai utudui. Diuusi Ibladł guvucadadł cłłgasclg giñvusaitu taidł łDiaavora giñdagito nai imia iñagai aapł Diuusi łłmadu cascłdł camaitłaagai issoimaasi ivuaada aapł. ³ Łoodami maitistutuidi iscłłgasclg vuvaquiqiagi Moseesacaru słłlicamigadłcłdł, maiłlgidi łgai słłlicami cascłdł. Dłmos Diuusi ootoi glmara sai łgai cłłgasclg vuvaadana łoodami. Suusi Cristo łrDiuusi maradł dai oodami duucai vuusai dłmos tomali łmo imidagai maisoimaasi idui łgai. Oodami łrsoimaasi ivuaadami cascłdł Suusi Cristo curusiaba glmuuatu ducami isłgai

λρσοимааси ivuaadamicamudai dai oodami camaisoимааси ivuaadami duucai vii. ⁴ Diuusi idui gomaasi тасай poduucai istutuidiñä аатлама isллgiадаги istumaasi aagai салlicamilarа camaitivueeyi аатлама istumaasi аатлама ллгi ipлlidi baiyoma ivueeyi аатлама istumaasi ipлlidi Diuusi Ibladä.

⁵⁻⁶ Sioorл ivueeyi istumaasi ллгi лgai ipлlidi лgai mostлtлgitoиña istumaasi iduñia лlidi. Agai maiviaa ibladagai utudui. Длmos sioorл ivueeyi istumaasi ipлlidi Diuusi Ibladä лgai mostлtлgitoиña istumaasi Diuusi Ibladä ipлlidi isivuaada лgai. Dai лgai gia viaa ibladagai utudui dai глniiбlastacan taadacana. ⁷⁻⁸ Sioorл ivueeyi istumaasi ллгi лgai ipлlidi vui вллta Diuusi. Agai maitipлlidi tomali maitistutuidi isллgiадаги Diuusi салlicamigadä cascадa Diuusi maitistutuidi isbaigлиадаги лгаicадa.

⁹ Длmos Diuusi Ibladä aapimл глnllmadu daja cascадa maitivueeyi aapimл istumaasi ллгi ipлlidi baiyoma ivueeyi aapimл istumaasi ipлlidi Diuusi Ibladä. IsDiuusi Ibladä maiлlmadu daacagi oodami лgai maivaavoituidai Suusi Cristo. ¹⁰ Длmos isлCristo ллмадu daacagi oodami Diuusi сллgasлrа nlijadamu лgai ducami istomali лmo imidagai maisoимааси ivuaadamudai cascадa tomastuigaco oidacamu ibladä.

¹¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidadä saagidaiñdлrа daidä isDiuusi Ibladä глnllmadu daacagi aidä gia siллscадa coiya aapimл Diuusi глnduduacaldamu. Diuusi Ibladä глnllmadu daja cascадa.

¹² Giñaaduñi аатлама viaa isivuaadagi istumaasi Diuusi Ibladä ipлlidi dai maisiu istumaasi аатлама ллгi ipлliadagi. ¹³ Длmos isaapimл ivuaadagi istumaasi aapimл ллгi ipлliadagi aidä gia maiiimimu aapimл Diuusi ллмадu. Baiyoma isDiuusi Ibladä guvucadadлcадa ivuaada aapimл istumaasi Diuusi Ibladä ipлlidi aidä gia camaisoимааси ivuaadamu aapimл.

¹⁴ Sioorл vaavoitudadagi isDiuusi Ibladä soicli sai сллga тлтлgitoиña, лgai лrDiuusi maamaradä. ¹⁵ Diuusi Ibladä divia dai глnllmadu daaca agai cascадa maitlaagai isллbiada aapimл Diuusi лran duucai лmo piooñi ллвлidiñä глаamu. Aapimл лrmaamaradä Diuusi, Diuusi Ibladä ipлlidi cascадa. Cascадa глаагай isgлrooga aagada аатлама Diuusi. ¹⁶ Dai Diuusi Ibladä глrmaatлtuli sai аатлама салlicадa лrDiuusi maamaradä.

¹⁷ Аатлама лrDiuusi maamaradä cascадa глrmaaqimu лgai istumaasi viaa poduucai isduucai maacai лgai Suusi Cristo. Аатлама вллscлrа oidaca ragai Suusi Cristo ллмадu таваагилrа cascадa viaa аатлама issoимaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taata лgai.

¹⁸ Вллscлrа siллscадa тлтлgitoda аатлама isDiuusi глrmaquia agai mui naana maasi слллагадucami dai istumaasi soimaa taatamai аатлама sivi maitлristumaasi. ¹⁹⁻²¹ Aidäsi Adánacaru soimaa idui Edeenлrа aidä abiaadлrа divia лDiaavora oidigлrа dai Diuusi soimaa taatatuli Adánacaru dai ootoi oidigлrа miuquigami dai darai uuparai dai mui

naana maasi istumaasi maiclaagaducami. Siłłascadla Suusi Cristo diviagi ḥaramu tami oidigi daama dai vlaasi vaavoitudadami allmadu daraajamu poduucai glmaatlmu islaavaavoitudadami salllicadla arDiuusi maamaradla amaasi ugitimu uuparai, dai vlaasi soimaascami, dai muuquigami dai vlaasi istumaasi maiclaagadu oidigi daama, ḥDiaavora camaitlaannda agai cascada. Daidla lvaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadamu tomali amo imidagai. ²² Cll maatla aatlamla iscoocodagai, dai soimaa taataragai, dai muuquigami dai vlaasi istumaasi soimaascami oidaga oidigi daama. ²³ Dai aatlamla ismaacsadla vaavoitudai Suusi Cristo soimaa taatamai allra tomasi Diuusi Ibladla glgllmadu daja dai apiasoimaasi taatamai dai nllrla siłłascadla glmaatlmu isvllaasi vaavoitudadami salllicadla ḥarmaamaradla tluvaagilra dai aatlamla casi ipłlidi isajiagi siłłascadla Diuusi glrmaaqiagi ibladagai utudui dai camaicoocorda ragai dai camaicoodamu aatlamla. ²⁴ Sioorla clldgasclra vuvaquia aliadagi glaagai isvaavoitudadagi dai nllrlracagi siłłascadla Diuusi clldgasclra vuavidagi soimaasi ivuaadami saagidaiñdrla dlmos istumaasi canlijada oodami maitlaagai isapianllracagi. ²⁵ Baiyoma istumaasi mainlijada ḥgai gia glaagai isnllrlracagi dai isnllrlracagi vaavoitudaitai amo istumaasi gomaasi glrsoicli isnllrlracagi maivui ñioocaitai Diuusi.

²⁶ Dai Diuusi Ibladə gərsoicələ əvrə ismamadadagi aatəmələ maimaatəl isducatai dai maimaatə istumaasi aagidagi Diuusi. Diuusi Ibladə daanlı Diuusi aatəməl gərvəllətərə maiñiooquicədələ mosaijigləi əgai. ²⁷ Diuusi cələ maatəl istumaasi tətləgitoi oodami dai cələ maatə istəliya əlidi Diuusi Ibladə siuu duucu əgai daanlı Diuusi əvəavoitudadami vəllətərə istumaasi Diuusi ipəlidi.

²⁸ Слл маатл аатлмл sai isoiglada аатлмл Diuusi dai isivuaada istumaasi Diuusi ipлlidi aidл gia вллси istumaasi лрлвuaadagi аатлмлслдл лrsoiñi аатлмл ллgi глrvлltarл. Diuusi poduucai ipлlidi saidл лrsoiñicana аатлмл глrvлltarл cascадл. ²⁹ Tucamidлrl abiaadлrl Diuusi maатl sioorл лcovai vuvaituda agai saidл лглmaamaradлcана. Diuusi ллqui abiaadлrl aagai sai sioorл vaavoitudagi лpan tuutiaca agai Diuusi maradл ismaаслдл tlvai tlvagiaiñdлrl dai poduucai Diuusi maradл lrsilлlgidл ducamica agai. ³⁰ Dai лcovai vuvaidacai aagidi sai ллgiditai салcана istumaasi aagiadagi лgai dai sioorл ллgiditai салcа istumaasi aagai Diuusi. Diuusi сллgаслrl пlidi лgai ducami istomali лmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Dai Diuusi aagai sai лmo imidagai oidacamu лgai ллmadu tlvagilrл tomastuigaco.

³¹ Вллси gomaasicлдл слл маатл аатлмл isDiuusi сллlicлдл гарсоисл
dai tomali лмаадутай маиваамиома istutuidi isDiuusi. ³² Diuusi ootoi
гламара tами oidigi daama dai dagito sai soimaa taatana muucuци
curusiaba тасай poduucai сллгаслр вуваслна аатлмл dai Diuusi
сллlicлдл гармаquia agai вллси istumaasi тагито аатлмл poduucai

isduucai ootoi **λ**gai g^λmara sai c^λlgas^λrla g^λrvuvaidana.³³ Diuusi casi **λ**covai g^λrvuvaitu dai c^λlgas^λrla g^λrn^λidi ducami istomali **λ**mo imidagai maisoimaasi iduuñimudai aat^λmla casc^λda maitiipu sioor^λ istutiadagi isg^λri^λrla g^λrvuupiadagi Diuusi vuitapi t^λssoimaasi ivueeyi.³⁴ Casc^λda maitiipu sioor^λ gat^λaañiagi m^λsai soimaasi g^λrtaatatuldana. Suusi Cristo muu dai gooqu^λrla **λ**ramu duaaca dai sivi s^λlisa pad^λrla daja Diuusi dai daanli Diuusi aat^λmla g^λrvlltara.³⁵ Aliasi galroigldai Suusi Cristo dai tomastuigaco galroiglada agai, tomasi soig^λrlidi aat^λmla, s^λlrla coococoñicagi, s^λlrla soimaa taatamadagi, s^λlrla **λ**rsoituutuigamicagi s^λlrla g^λrglagavia agadagi aa, s^λlrla g^λrcooda agadagi aa,³⁶ poduucai oojisi Diuusi ñiooquidrla:

Sioor^λ ivuaadagi istumaasi Diuusi ip^λlidi aa **λ**oodami cooda agaiña.

Λgai po^λlidiñ^a said^λ **λ**rc^λlgai iscoodadagi **λ**pan duucai vustaqui. Asduu oojisi Diuusi ñiooquidrla.³⁷ D^λmos v^λlsc^λrla v^λlssi gomaasi mait^λrsobic^λli isvaavoitudadagi aat^λmla baiyoma galroic^λli isvaamioma c^λlga vaavoituda aat^λmla dai Suusi Cristo galroigldai daid^λ galroic^λli **λ**rla.³⁸ Tomali **λ**mo istumaasi maisobic^λli Diuusi isg^λlroigladagi tomali Diuusi t^λtlalañicarud^λ, tomali **λ**Diaavora t^λtlalañicarud^λ, tomali istumaasi **λ**rlv^λueeyi sivi tomali istumaasi **λ**rlduñia agai gooqu^λrla, tomali **λ**Diaavora³⁹ tomali **λ**mo istumaasi ismaac^λda oidaga t^λvaagilrla tomali **λ**mo istumaasi ismaac^λda oidaga oidigi daama, tomasi coi aat^λmla v^λlsc^λrla Diuusi galroigldai casc^λda ootoi g^λmara Suusi Cristo tami oidigi daama sai **λ**gai c^λlgas^λrla g^λrvuvaidana.

9¹⁻³ Giñaaduñi judidíu aliysi ip^λlidi aan^λ isvaavoitudagi aapim^λ Suusi Cristo. Tucar^λ dai tas^λrla alia soigiñlidiñ^a aan^λ aapim^λlsc^λrla. Suusi Cristo **λ**lmadu Diuusi Iblad^λ c^λlga maat^λ iss^λllic^λda **λ**rvaavoi ansai aan^λ ip^λlidi isDiuusi gajiaadrla giñviaagi isgomaasi **λ**rsoiñicagi isc^λlgas^λrla vuvaquia aapim^λ.⁴ Aapim^λ **λ**rjudidíu dai Diuusi g^λmaamara duucai g^λnn^λidi dai g^λnaaduñicaru n^λidiñ^a isducatai Diuusi dadadac^λ g^λnsaagida. Diuusi aagidi g^λnaduñi Avraañicaru dai Davicaru said^λ iduñia agai mui naana maasi c^λl^λladucami cajiudad^λ v^λltara, dai Diuusi maa s^λlicami Moseesacaru, dai Diuusi aagidi isducatai g^λlaagai issiaa duutuadagi Diuusi, dai Diuusi aagidi is^λmo imidagai ootosa agaitadai **λ**mo c^λlgas^λrla v^λviadami.⁵ Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocaru **λ**rg^λnaaduñicaru. Agai ismaac^λda Diuusi ootoi said^λ **λ**rc^λlgas^λrla v^λviadamicana agai **λ**rjudíu **λ**rla daid^λ **λ**rDiuusi dai agai t^λlaanli v^λlssi istumaasi oidaga oidigi daama dai t^λvaagilrla. Dai aan^λ ip^λlidi isoodami c^λlga ñioocadagi Diuusi v^λltara tomastuigaco.

⁶ Tomasi maivaavoitudai muidutai judidíu dai mait^λrdiuusi maamarad^λ, v^λlsc^λrla v^λlssi istumaasi aagadagi Diuusi v^λlssi **λ**rlv^λueeyi.

⁷ Maisiu v^λlssi Avraañicaru cajiudad^λ vaavoitudai **λ**pan duucai agai dai maisiu v^λlscatai viaaca agai istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai

maquia agai, moslca Avraañicaru cajiudadadl ismaacsladl vuvaja Isaaiñdrla. ⁸ Poduucai glamaatla sai maisiu vllsi Avraañicaru cajiudadadl arDiuusi maamaradla moslcaasi lgai ismaacsladl vaavoitudai ismaacsladl Diuusi aagidi Avraañicaru, lgai arDiuusi maamaradla. ⁹ Diuusi aagidi Avraañicaru sai lmo uumigicladla divia agaitadai lramu sai amaasi Saara marata agaitadai.

¹⁰⁻¹³ Aidlsi Reveca nonoacatadai Diuusi aagidi sai cucuatai maamaraca agai sai lmoso Esaú tlagiduca agai dai lgalmi Jaco daida alducadioma arpiooñigadla agaitadai aliducadla tomasi maiquiaa vuvaja dai maiquiaa ivuaadana tomali lmo istumaasi slagaducami tomali soimaascami. Daida Isaa arroogadla laali. Dai Diuusi aagidi sai oigldai Jaco dai slldai Esaú. Poduucai glamaatla isDiuusi istutuidi islavcovai vuavidagi sioorla ipliadagi.

¹⁴ Vllscrla vllsi gomaasicladla maitlaagai isaatlml pocaitiadagi sai Diuusi maicrlga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi potatlndai Moseesacaru: “Aanl soigiñliadamu dai slrgasrla pljadamu sioorla ipliada aanl”.

¹⁶ Poduucai glamaatla isDiuusi slrgasrla plidi oodami maisiu mosiprliditai oodami sai slrgasrla plidiña tomali slrgasrla oidacatai baiyoma Diuusi soigllidi oodamicladla cascladla slrgasrla plidi.

¹⁷ Diuusi ñiooquidrla pocaiti sai Diuusi potatlndai lraigadla Ejiiprla oidacami: “Aanl gldagito isilrraíca aapi vai poduucai glamaatlna iñsaanl alil viaa guvucadagai dai poduucai glamaatlna vllsi oidigi daama sioorla aanl”. ¹⁸ Dai Diuusi soigllidi sioorlcldla iplidi lgai dai Diuusi maidadagitoi isllgiadagi sioorla ipliada lgai.

¹⁹ Islmaadutai giñtcacagi: “IsDiuusi maidadagitoi isllgiadagi oodami tuisi grirla vuupai Diuusi oodami ismaiñlgiadagi”. ²⁰⁻²¹ Ducami isajaayi ñioocadamudai vllscrla maitlaagai ispotatlada lgai lajaatadami: “¿Tuiprlsi poduucai idui giñusu?” Dlmos oodami maitlaagai isñiooquiadagi Diuusi. Diuusi idui oodami cascladla viaa sllicami isivuaadagi oodamicladla isducatai ipliadagi. Slr maatla vllscatai isDiuusi idui oodami cascladla oodami maiviaa sllicami ispotatladagi Diuusi: “¿Tuiprlsi poduucai giñdui?”

²² Tucamidrla slquivacai oidigi abiaadrla Diuusi maivui baamucui ismaacsladla soimaasi ivueeyi dai maisoimaasi taatamituldi vllscrla lmo imidagai soimaa taatatuldamu poduucai glamaatla isDiuusi alil viaa guvucadagai. ²³ Vai poduucai glamaatla isaliasi glarogldai Diuusi aatlm ismaacsladla lcovai glaruvuwaitu lgai dai slrgasrla glnplidi daida glarvuuquia agai tlavaagiamu. ²⁴ Diuusi lcovai vuvaitu llmoso ljudidiu saagidaiñdrla dai aa ismaacsladla maitljudidiu saagidaiñdrla. ²⁵ Osea ooja Diuusi ñiooquidrla istumaasi aagai Diuusi sai pocaiti:

Ismaacsladla maitljudidiu saagida gaagamu aanl aa vaidla
argiñmaamaracana.

Dai oigladamu aanl Δ gai tomasi Λ lquioma tomali Λ maadutai
maioig Λ dai $\tilde{n}$ a.

²⁶ Dai ismaac Λ da Λ lquioma pot Λ ldai aapim Λ mait Λ rgi $\tilde{n}$ maamara.
Sivi rov Λ nt Λ ldamu aanl aapim Λ Λ rgi $\tilde{n}$ maamara. Aanl Λ lagai dai
tomastuigaco oidaga.

Ascaiti Diuusi. ²⁷ Isa $\tilde{a}$ pocaiti aagaitai Λ judidíu: “Tomasi judidíu alia
muidu v Λ lsc Λ la chil Λ qui c Λ lgas Λ la vuvaquimu. Poduucai isduucai
maibaiga isacaldi lorai poduucai Λ pr Λ maitistutuidi isacaldi Λ judidíu
ismaac Λ da oidaga oidigi daama s Λ lic Λ da muidu Λ gai casc Λ da.

²⁸ S Λ llasc Λ da Diuusi g Λ aagacai soimaa taatatalda agadagi oodami oidigi
daama Λ gai otoma naatomu”. ²⁹ Dai Λ lquioma pocaiti Λ pr Λ Isa $\tilde{a}$:

Diuusi Λ gai dai tlaapanl v Λ lscia Λ catai.

Is Λ gai maic Λ lgas Λ la vuvoidamudai chil Λ qui aid Λ gia aat Λ m Λ Λ ran
duuñimudai Sodoom Λ la oidacami dai Gomor Λ la oidacami.

Ascaiti Isa $\tilde{a}$.

³⁰ V Λ lssi gomaasic Λ da g Λ maat Λ sai tomasi ismaac Λ da mait Λ rjudidíu
maivuam Λ n Λ lidi Λ na isvaavoitudagi Diuusi sai Λ gai c Λ lgas Λ la p Λ idi Λ dai
todian duucai vaavoitu vai Diuusi c Λ lgas Λ la p Λ idi. ³¹ Vaid Λ Λ judidíu
g Λ naajagl Λ na is Λ lgadi Λ v Λ lssi Moseesacaru s Λ licamigad Λ sai poduucai
Diuusi c Λ lgas Λ la p Λ idi Λ Λ gai ducami istomali Λ mo imidagai
maisoimaasi ivuaadamudai v Λ lsc Λ la Λ gai maitistui is Λ llga Λ lgadi Λ
Moseesacaru s Λ licamigad Λ . ³² Λ gai mait Λ tg Λ ito Λ na ismosvaavoitudacai
Suusi Cristo Diuusi c Λ lgas Λ la p Λ idi Λ ducami istomali Λ mo imidagai
maisoimaasi ivuaadamudai, baiyoma po Λ lidi Λ Λ gai sai Λ lgiditai
Moseesacaru s Λ licamigad Λ Diuusi c Λ lgas Λ la p Λ idi Λ ducami istomali
 Λ mo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai casc Λ da vui baacoi Λ gai Suusi
Cristo. ³³ Dai Isa $\tilde{a}$ ooja isduucai aagidi Diuusi:

Ootosdamu aanl Λ Cristo Λ judidíu dai muidutai Λ gai vui baacoimu
 Λ Cristo.

D Λ mos sioor Λ vaavoitudagi maiviaacamu istuisi siaa Λ radagi.

Poduu ooja Isa $\tilde{a}$ isduucai aagidi Diuusi.

10 ¹ Gi $\tilde{n}$ aaduñi s Λ lic Λ da ip Λ lidi aanl is Λ llga Λ la vuvaquiagi
 Λ judidíu casc Λ da mamadai aanl sai Diuusi c Λ lgas Λ la
vuvoidana. ² C Λ la maat Λ aanl is Λ gai s Λ lic Λ da siaa duutudai Diuusi dai
g Λ naajagl Λ isivuaadagi istumaasi Diuusi ip Λ lidi d Λ mos maimaat Λ . ³ Λ gai
maimaat Λ caa isCristo muu curusiaba sai Diuusi oigaldana
soimaascamigad Λ dai c Λ lgas Λ la p Λ idi Λ ducami istomali Λ mo imidagai
maisoimaasi ivuaadamudai casc Λ da maivaavoitudai Suusi Cristo.
Baiyoma g Λ naajagl Λ is Λ lgadi Λ v Λ lssi Moseesacaru s Λ licamigad Λ
po Λ liditai sai poduucai Diuusi c Λ lgas Λ la p Λ ijada agai ducami istomali
 Λ mo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁴ Maiquiaa diviacai Cristo
 Λ judidíu g Λ naajagl Λ itadai is Λ lgadi Λ v Λ lssi Diuusi s Λ licamigad Λ Λ gai
po Λ lidi Λ is Λ lgiditai s Λ licamigad Λ Diuusi c Λ lgas Λ la p Λ idi ducami

istomali ἀλο imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Δάμος Diuusi ootoi Cristo tami oidigi daama sai ἀγαι сллгаслгл плдиña oodami ducami istomali ἀλо imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai sivi глаагай isvaavoitudagi Cristo maisiu сллlicami.

⁵ Moseesacaru poduucai ooja sai isлмаадутай istutiadagi isллgiadagi вллasi сллlicami dai maisoimaasi ivuaadagi tomali ἀλо imidagai sai poduucai istutuidi исслгаслгл vuvakiagi. ⁶ Δάμος Diuusi сллгаслгл vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo. Гантагитовурай isSuusi Cristo cadivia тлаагияндлгл, ⁷ daidл ismuu ἀгai dai ἀрана duaaca coidada saagidaиndлгл. ⁸ Dai aанл gaaagidi aipacoga sai Diuusi сллгаслгл vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo dai tomasioorл istutuidi isvaavoitudagi siuu duucu ipлliadagi. ⁹ Sioorл pocaitiadagi sai Suusi Cristo артлаанлdamigadл daidл isvaavoitudadagi sai Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidaиndлгл Diuusi сллгаслгл vuvaidi. ¹⁰ Mosvaavoitudacai Diuusi сллгаслгл плди oodami ducami istomali ἀлo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai sioorл aagiadagi aa sai vaavoitudai Diuusi сллгаслгл vuvaidi.

¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquidлгл sai sioorл vaavoitudagi Suusi Cristo maiviaacamу istuisi siaa ἀрадаги. Cristo ivueeyi istumaasi aagai cascлдл. ¹² Diuusi ἀmadugan duucai сллгаслгл vuvaidi ајудидиу dai ismaаслдл maitлrjudidиу. Diuusi ἀmadugan duucai тлаанл dai nuucada ајудидиу dai ismaаслдл maitлrjudidиу dai soigллlidi вллscлдл sioorл aagiadagi sai oigлldana soimaascamigadл. ¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidлгл: “Вллscatai sioorл vaavoitudagi dai daanлdagi Diuusi, Diuusi сллгаслгл vuvaidamu”. ¹⁴ Δάмос ismaаслдл maiquia vaavoitudai Diuusi siaadлгл aagidiña sai oigлldana soimaascamigadл. Dai ismaаслдл maiquia сал Diuusi ñiooquidл siaadлгл vaavoitudana. Dai ismaitiipucagi sioorл aagiadagi Diuusi ñiooquidл, өдүcatai салcана ἀгai? ¹⁵ Dai ismaitiipucagi sioorл ootosagi oodami saidл gaaagidiña Diuusi ñiooquidл poduucai tiipu sioorл gaaagiadagi. Δάмос Diuusi gia caootoi глñiñiooquituldiadamiga. Cascлдл pocaiti Diuusi ñiooquidлгл: “Baigлnлlidiña oodami sіllscadл тллgiagi ἀло Diuusi ñiooquituldiadamigadл ismaаслдл gaaagiadagi sai Diuusi iibлstudacan tadtuda лidi oodami iibлладл”.

¹⁶ Δάмос maisiu вллscatai vaavoitu Diuusi ñiooquidл. Isaíacaru ротллдai Diuusi: “GiñDiuusiga baitoma tomali ἀmaadutai maivaavoitu aidлsi aagidi aatлmл глñiñiooquituldiadamiga глñiooqui лoodami”, astллdai Isaíacaru. ¹⁷ Tomali ἀmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi Suusi Cristo asta sіllscadл сал isDiuusi ñiñiooquituldiadamigadл aagiadagi isSuusi Cristo сллгаслгл gavuvaidi.

¹⁸ Δάмос ајудидиу gia сал Diuusi ñiooquidл. Pocaiti Diuusi ñiooquidлгл:

Tomasiaacoga глаагай Diuusi ñiooquidл.

¹⁹ Daidla ajjudidiu slllicadla maatla Diuusi niooquidla pocaiti

Moseesacaru:

Diuusi cllgacalra vuvaidamu ismaacadla maitarjudidiu dai
maimaatcacatadai Diuusi niooquidla vai poduucai baacoina
ajjudidiu.

²⁰ Dai Isaia maiduaadicuitai nioo dai aagai istumaasi aagidi Diuusi:

Tomasi maitatcacacai ismaacadla maitarjudidiu isducatai istutuidi
isgiñmatiagi vllscalra ootoi aanol giññiooquituldiadamiga sai
aagidana isducatai istutuidi isgiñmatiagi tai agai giñmaí.

Ascaiti Diuusi. ²¹ Dai aagai Isaia istumaasi aagidi Diuusi aagaitai
ajjudidiu:

Vllscalra oigldai aanol giñmaamara dai daanol sai lma duucai
gantlatagitona sai camaisoimaasi ivuaada agai dai siaa
giñduutudana.

Damos agai gajiaadlra giñviaa dai maitiñllgi.

Ascaiti Diuusi.

11 ¹ Aanol maipocaiti sai Diuusi gajiaadlra viaa ajjudidiu. Siaadlra
pocaitiña aanol. Aanol llprl arjudiu di. Dai aanol arcadiadad
giñaaduñicaru Avraañi dai Benjamín. ² Diuusi llqui abiaadlra lcovai
vuvaitu ajjudidiu cascaldla maigajiaadlra vipieeyi. Tagitovurai isducatai
oojisi Diuusi niooquidla. Eliiasi gamamadai dai pocaiti: ³ “GiñDiuusiga
ajjudidiu alil soimaasi ivueeyi. Agai coi glññiooquituldiadamiga dai
suuli laltar siaaco siaa glduutudaiña agai dai moslca aanol vii dai
giñmuua lidi agai aanol llprl”, ascaiti Eliiasi. ⁴ Damos Diuusi potatlida:
“Quiaa oidaga cuvaracami mil oodami ismaacadla giñsiaa duutudai.

Aanol nuucada agai dai agai maisiaa duutudai lmoono ismaacadla Baal
tllgidu”, ascaiti Diuusi. ⁵ Dai sivi llprl oidaga llmoco ismaacadla siaa
duutudai Diuusi. Diuusi cllgacalra nlidi agai cascaldla lcovai vuvaitu.

⁶ Agai maitivueeyi tomali istumaasi cllgaducami istucadla cllgacalra
nljadagi Diuusi. Baiyoma Diuusi ipqli cascaldla cllgacalra nlidi.

⁷ Glnaagidamu aanol istumaasi arldui. Ajjudidiu matia aliditadai
isducatai cllgacalra vuvakiagi dmos chillaqiatai maí, moslca agai
ismaacadla Diuusi lcovai vuvaitu. Dai Diuusi dagito islagaa maimaatla
calcana dai cascaldla maimaí agai. ⁸ Pocaiti Diuusi niooquidla: “Diuusi
dagito sai agai maimaatla calcana istumaasi aagai
ñiñiooquituldiadamigadla cascaldla maimaí agai dai sivi maiquiaa maatla
cal agai”, ascaiti Diuusi niooquidla. ⁹⁻¹⁰ Pocaiti Davicaru llprl:

Agai cueeyi cllgaducami cuaadagai cascaldla połlidi sai Diuusi
cllgacalra nlidi, dmos maitarvaavoi.

Dai agai maimaatla isDiuusi soimaa taatatulda agai. Agai soimaasi
ivueeyi cascaldla.

Dai tomastuigaco soimaa taatacamu agai.

Ascaiti Davicaru.

¹¹ Dai vllascrla Diuusi maigajiaadrla viaa ajuditidiu, tomasi soimaa taatamai. Dlmos ajuditidiu gia gajiaadrla viaa Suusi Cristo aidasi divia agai dai clagacrla vuvida agaitadai dai cascald ismaacld maitljudidiu saagida glaagai isSuusi Cristo lrcllagacrla vuviadami dai muidutai vaavoitundai saida ajuditidiu nliditai gomaasi vaavoituda alidiña llrpl. ¹² Aidasi ajuditidiu soimaasi ivuaadatadai dai gajiaadrla viaa Suusi Cristo poduucai aid abiaadrla Diuusi clagacrla nlidi agai ismaacld maitljudidiu vllsi oidigrla oidacami dai sllscadl rramu vaavoitudagi ajuditidiu Diuusi slllicld alisi clagacrla nljadamu vllsi oodami oidigi daama oidacami.

¹³ Sivi glnaagidamu aapla amo niooqui aapiml ismaacld maitljudidiu. Cl la maatl aapiml isDiuusi giñootoi ansai aapla aagidana ismaacld maitljudidiu sai Suusi Cristo lrcllagacrla vuviadami. Istumaasi glnaagidi slllicld glaagai tlsmaatlcagi. ¹⁴ Dai slllicld ipalidi aapla isgiñaaduñi judidiu vaavoitudagi Suusi Cristo dai poduucai clagacrla vuviquiagi nliditai isaapiml vaavoitundai. ¹⁵ Diuusi gajiaadrla viaa ajuditidiu ismaacld maivaavoitundai dai aid abiaadrla ootoi glñiñioquituldiadamiga ismaacld maitljudidiu saagida cascald agai casi istutuidi isarmaamaradlcagi Diuusi. Dai sllscadl ajuditidiu rramu vaavoitudagi Diuusi vai Diuusi clagacrla nljadagi ducami isduduaacamudai agai. ¹⁶ Diuusi lcovai vuvaitu ajuditidiu aaduñdcardu cascald vllsi ajuditidiu lrccovai vuvaidadl Diuusi llrpl.

¹⁷ Diuusi cagajiaadrla viaa llmoco judidiu cajiudadl ismaacld maivaavoitu dai llmoco aapiml ismaacld maitljudidiu ismaacld cavaavoitundai casi lrDiuusi maamaradl vai clagacrla glppliidi poduucai isduucai clagacrla nlidi agai ajuditidiu ismaacld vaavoitundai. ¹⁸ Diuusi niooquituldiadamigadl ismaacld glaagidi Diuusi niooquidl lrjudidiu daidl lclagacrla vuviadami lrjudiu llrpl cascald aapiml ismaacld maitljudidiu maitlaagai issoiduucai nljadagi ajuditidiu.

¹⁹ Dlmos isaapiml ismaacld maitljudidiu pocaitiadagi sai Diuusi gajiaadrla viaa ajuditidiu sai poduucai aapiml lrmaamaradlcana Diuusi ²⁰ glaagai istltagitodagi aapiml sai ajuditidiu maivaavoitundai sai cascald Diuusi gajiaadrla viaa agai. Dlmos aapiml lrDiuusi maamaradl vaavoituditai. Cascald aapiml maitlaagai isgagarducld glppliadagi. Baiyoma glaagai issiaa duutuadagi Diuusi vai agai maigajiaadrla glnviaagi aapiml. ²¹ Diuusi gajiaadrla viaa ajuditidiu daidl istutuidi isgajiaadrla glnviaagi aapiml llrpl. ²² Slllicld cl la tuiga Diuusi dlmos vllascrla soimaa taatamituldi oodami. Diuusi soimaa taatamituldi agai ismaacld maivaavoitundai dlmos Diuusi cl la tuiga aapiml glnvui. Dlmos aapiml alisi glaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi vai poduucai agai maigajiaadrla glnviaagi. ²³ Dai isaa judidiu vaavoitudagi Diuusi aid abiaadrla glnvui. Diuusi llrpl.

istutuidi isclagacrla vuvaidagi tomasioorla sioorla vaavoitudagi.

²⁴ Isaapimla ismaacsldla maitlrjudidiu claga istutuidi isarmaamaradlcagi Diuusi tomasi llquioma maitarmaamaradlcatacadi Diuusi, vaamioma claga istutuidi ajudidiu Diuusi lco vuvaidada siarmaamaradlcagi Diuusi.

²⁵ Giñaduñi, aapl iplidli ismaatlsa aapimla lmo istumaasi istumaasi maiquiaa maatal tomali lmaadutai vai poduucai maiglalrduscldla glnliada aapimla poaliditai sai vaamioma sastuduga aapimla sijudidiu. Llmoso ajudidiu saagida vupuiirutu dai momaascamu lgai asta sllscadla Diuusi clagacrla vuvaitu vllsi ismaacsldla maitlrjudidiu ismaacsldla clagacrla vuvaida agai Diuusi. ²⁶ Sllscadla poduucai llrl duñiagi amasaki Diuusi clagacrla vuvaida agai vllsi ajudidiu. Pocaiti Diuusi ñiooquidrla llrl:

Asllagacrla vuviadami vuusia agai ajudidiu saagidaiñdrla.

Dai lgai lma duucai tltagitoitulda agai ajudidiu sai camaisoimaasi ivuaadana.

²⁷ Dai oigldamu lgai vllsi soimaascamigadla poduucai isduucai aagidi Diuusi ajudidiu.

Ascaiti Diuusi ñiooquidrla.

²⁸ Muidutai ajudidiu maioojoidi iscalcagi isSuusi Cristo lrcllagacrla vuviadami dai lgai vui vlltl Diuusi dai poduucai aapimla ismaacsldla maitlrjudidiu istutuidi isclagacrla vuvaciagi. Dlmos vllscrla Diuusi quiaa oigldai ajudidiu, Diuusi lco vuvaitu aaduñdlcardu cascldla.

²⁹ Llquioma Diuusi lco vuvaitu ajudidiu sai lgai lrmaamaradlcana. Dai aagai sai clagacrla plijada agai vllsi ajudidiu tomastuigaco dai Diuusi vllscrla ivueeyi istumaasi aagai. ³⁰ Llquioma aapimla mailldgidiña Diuusi dlmos sivi ajudidiu mailldgidi Diuusi dai poduucai Diuusi clagacrla glnplidi vaavoitudaitai aapimla. ³¹ Dai Diuusi soiglliadamu ajudidiuscldla dai oigldamu soimaascamigadla lgai llrl sllscadla lgai lma duucai glntltagitoi. ³² Dai Diuusi ñiooquidrl pocaiti isvllsi oodami lrsoimaasi ivuaadami dai llgi oodami clla maatal islrsoimaasi ivuaadami dai poduucai clla maatal oodami isaliisi tlgito isDiuusi oigli soimaascamigadla.

³³ Slllicldla clla tuiga Diuusi. Aliasi saituduga lgai dai maatal vllsialcatai. Oodami maimaatl vllsi istumaasi ivueeyi Diuusi dai istumaasi tltagitoi. ³⁴ “Tomali lmaadutai maitistutuidi ismaatiagi istumaasi tltagitoi Diuusi. Tomali lmaadutai maimaatltuli Diuusi tomali lmo istumaasi. ³⁵ Tomali lmaadutai maitistutuidi isoidagi Diuusi lmo istumaasi sai poduucai Diuusi clagacrla plidiña”. ³⁶ Diuusi idui vllsialcatai dai Diuusi guvucadlcldla quiaa clla oidigi. Vllsi oodami aliisi glaagai isclaga ñioocadagi Diuusi vui tomastuigaco.

12 ¹ Giñaduñi Diuusi casoigllli aapimlcldla dai oigli glnsoimaascamiga cascldla aapl glndaanli mlsai potatlldaiña

Diuusi mlsaidl ivuaada lidi istumaasi lgai iplid. Dai clagacrl avlr oidaca dai camaisoimaasi ivuaada. Clagadu ispoduucai tltagitodagi aapiml dai poduucai ivuaadagi. Poduucai glaagai issiaa duutuada aapiml Diuusi.² Maitavrl apran duucaloidaca lsoimaasi ivuaadami baiyomavrl lma duucal gantlagito dai poduucai lma duucal oidacamu aapiml. Dai poduucai maatlsamu aapiml istumaasi Diuusi iplid isivuaada aapiml. Diuusi baigllidi ispoduucai ivuaada aapiml daidl lrcllgai aapiml glnvlltarg poduucai vaamioma claga vaavoitudamu aapiml. Gomaasi lrvaamioma claga ducami sil tomastumaasi istumaasi isivuaadagi aapiml.

³ Diuusi clagacrl giñnlidi dai giñmaa slllicami ansai gamamaatltuldiña istumaasi lgai iplid cascldl glnaagidi aana sai maitlaagai isgagarducldl glnaliadagi. Clagavrl gantlagitoda. Tltagitodavurai istumaasi lrvaavoi istumaasi istutuidi aapiml isivuaadagi dai tltagitodavurai silssi vaavoitudai aapiml Diuusi.⁴ Amo oodami moo dai noonovl dai llcaso dai maisiu mosacaasi gomaasi. Glmoocldl maitivueeyi istumaasi ivueeyi glnoonovicldl dai glnoonovicldl maitivueeyi istumaasi ivueeyi gllcasocldl.⁵ Poduucai llrl aatlm lvaivoitudadami tomas muidu vllscrl aatlm lrgmo adunuml ducami vaavoitudaitai Suusi Cristo dai Suusi Cristo lrgartlaanoldamiga.

⁶ Vllscatai istutuidi isivuaadagi amo istumaasi Diuusi glrmaacai guvucadagai isducatai lgai iplid. Istumaasi istutiada aatlm isivuaadagi glaagai isclaga ivuaadagi. IsDiuusi maaquiagi guvucadagai llmadutai aapiml sai aagiña istumaasi lgai glnaagiadagi, glaagai mlsagadagi poduucai isduucal glnmamaatltuli aatlm.⁷ IsDiuusi maaquiagi guvucadagai aa sai soicliña oodami, glaagai isclaga soicldagi. Islmaadutai maatltai gamamaatltuldiadagi Diuusi ñiooquidl, glaagai isclaga gamamaatltuldiadagi.⁸ Sioorl maat soicldagi aa sai vaamioma vaavoitudana lgai, glaagai isporuaadagi. Sioorl mui gamaacadagi tumiñsi Diuusi aa duiñdadl vlltarg maitlaagai isgaducldl lliadagi mui gamaacaitai. Sioorl gatlaanoldagl glaagai isclaga gatlaanoldagl isduucatai baigaliadagi Diuusi sioorl daiviadagi lccococoidadl daidl lsoituutuigami glaagai isbaiglmladiadagi.

⁹ Slllicldl avrl glnoiglada aipacoga. Dai gajiaadrl avrl viaa vllsi istumaasi soimaascami dai mosacaasi istumaasi clagaducami ivuaada.

¹⁰ Glnoigladavurai aapiml glnsillglam duucal. Glaagai issiooma glagrduscldl duucal plijada aapiml aa isaapiml lrgi.

¹¹ Maitavrl paralaca. Ivuaadavurai istumaasi Diuusi iplid baigllliaragacldl.

¹² Baigavrl lplliada aapiml plplracatai mlsillscadl iimi agai tavaagiamu dai llmadu oidaca agai Diuusi. Maitavrl vui ñioocada Diuusi mlsillscadl soimaa taatamadagi. Vllscrl avrl daanlda Diuusi.

¹³ Oidadavurai aa vaavoitudadami soituutuigami mastumaasi viaacagi. Dai сллагавлр miaadλgiada iimλdami ismaacλdλ гλndaiviadagi.

¹⁴ Siллscадλ soimaasi гλntaатamituldiadagi aa, daanλdavurai aapimλ Diuusi sai λgai oigλdiana soimascamigadλ dai сллагаслга vuvaidana. Dai maigalnaasi ñioocada aapimλ λgai vui.

¹⁵ Siллscадλ гλnaадuñi baigλnliadiadagi aapimλ λprλ глаагai мlsbaigλnliadiadagi, dai siллscадλ гλnaадuñi soigλnliadiadagi aapimλ λprλ глаагai mлssоigλnliadiadagi.

¹⁶ Сллагаслга avлr глпплijадa aipacoga. Maitavlr глагадucадλ глпliada. Сллагаслга avлr пlijada soituutuigami. Maitavlr ровлnliada aapimλ mlsialil sastudaga. ¹⁷ Maitavlr soimaasi ivuiidiada sioorλ soimaasi глнvuiidiada aapimλ. Mosgoллgi istumaasi сллагадucami avлr ivuaada aapimλ vллscatai vuitapi. ¹⁸ Maitavlr vuidлгa vллtлca aa oodami tomasi λgai глнvuidлгa vллtл. ¹⁹ Giñaaduñi isлmaadutai soimaasi глnduiñdagi aapimλ maitlaagai issoimaasi taatatuldiagi. Diuusi soimaasi taatatuldiamu. Diuusi ñiooquidлгa pocaiti: “Aanλ λgai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ²⁰ Dai pocaiti λprλ: “Isgλnsasaayu biuugicoñicagi, bibiadavurai aapimλ, dai istonocoñicagi, oidavurai suudagi. Ispoduucai ivuaada aapimλ siaa λratudamu aapimλ”, ascaiti Diuusi ñiooquidлгa. ²¹ Maitavlr vuidлгa vллtлca aa oodami baiyoma сллагаслга oidaca aapimλ dai poduucai λDiaavora camaitistuidimu issoimaasi глnduiñtuldiagi.

13 ¹ Vллscatai aliisi глаагai isллgiadiadagi λтltlaanλdami. Diuusi darai vллsi тltlaanλdami, tomali λmaadutai maiviaa slllicami λgi, Diuusi λgai dai maacai. ² Poduucai ismaacλdλ maiлlgidi

λтltlaanλdami λgai vuidлгa vллtл istumaasi gatlaапli Diuusi, dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu. ³ Тltlaanλdami maiлlbclcatai sioorλ maisoimaasi ivueeyi moslaаasi ismaacλdλ soimaasi ivueeyi. Sioorλ maiлlbciada λliadiadagi λтltlaanλdami maitlaagai issoimaasi ivuaadagi, sidλ λтltlaanλdami слга ñioocadamu гlvui. ⁴ λgai λррipooñigadλ Diuusi daidλ ivueeyi istumaasi сллагадucami aapimλ гlmvlltara. Dлmos sioorλ soimaasi ivuaadagi глаагai isллbiada λтltlaanλdami.

λgai viaa slllicami issoimaasi taatatuldiagi λsoimaasi ivuaadami.

⁵ Cascадλ глаагai isллgiadiadagi λтltlaanλdami maisiu mosmaisoimaasi taatamada λliditai gomaasi глаагai isipλliadiadagi isivuaadagi cascадλ.

⁶ Atumiñsi vuudami λррipooñigadλ λтltlaanλdami cascадλ maacai aapimλ tumiñsi, vллsi uumigi istuigaco gataapli λgai.

⁷ Anamλquidavurai istumaasi vuaatuldi. Siaavlr duutuada λтltlaanλdami λprλ. ⁸ Maitlaagai isapiagλvuaatuliadiadagi. Глnoigλadavurai aipacoga. Sioorλ oigλada aa λgai ivueeyi istumaasi gatlaапli Diuusi. ⁹ Diuusi aagidi гlsлllicamiga Moseesacaru dai potltldai: “Maitavlr googosi глnducamica, dai maitavlr gacoodada, dai maitavlr λsivuaca, maitavlr yaatagλda tomali λmaadutai, maitavlr

viaaca ʌliada gavustuidaga". Sioorʌ aliʌsi oiglada aa oodami dai ʌlllicʌdʌ ipaliadagi sai Diuusi soicliñā isoiglada aa oodami ʌpan duucai ʌ lagi ʌgai glaiglada, poduucai ʌgai gia ʌlagidi vʌlʌsi istumaasi gatlaanli Diuusi.¹⁰ Sioorʌ oigladaigi aa oodami ʌgai maisoimaasi ivueeyi baiyoma ivueeyi vʌlʌsi istumaasi Diuusi gatlaanli.

¹¹ Dai vʌlʌsi gomaasi ivuaada aapimʌ tʌtʌgitoitai isotoma dʌgavuscʌ gotasai dai sivi cavaamioma miaadimi istuigaco iimia ragai aatʌmʌ tʌvaagiamu cascʌdʌ glaagai isvaamioma ɔlga ivuaadagi Diuusi aa duiñdadʌ.¹² Cayoga ugidaigi siłʌsi oidaca ragai aatʌmʌ tami oidigi daama siaaco aliʌsi soimaasi ivueeyi oodami. Dai miaadimi istuigaco oidaca ragai aatʌmʌ Diuusi ʌlmadu siaaco tomali ʌmaadutai maisoimaasi ivueeyi. Cascʌdʌ glaagai isgajiaadʌrʌ viaagi vʌlʌsi soimaascami. Daidʌ ivuaadagi istumaasi ɔlgaeducami.¹³ Maitavʌr navacorʌda, dai maitavʌr googosi ɔlnduucamica dai maitavʌr oomaliaca, maitavʌr ʌlgacoitʌraca, baiyoma ɔlgaçasʌrʌ oidaca aapimʌ duucami iscallmadu oidacamudai Diuusi.¹⁴ ʌpan duucai avʌr oidaca aapimʌ Suusi Cristo maitavʌr ivuaada ʌliada istumaasi soimaascami tomali maitʌtʌgitoda gomaasi.

14 ¹ Isamo vaavoitudadami maicʌlʌ maatʌ calcagi vʌlʌsi istumaasi gamamaatʌtuldı aapʌ ʌlmadu aa ojootosadʌ Suusi Cristo vʌlʌscʌrʌ ɔlgaçavʌr miaadʌgiada. ʌlmos maitavʌr ɔlndupui ɲioocada aagaitai ismaicʌlga maatʌ cal ʌgai ʌlmo istumaasi. ² ʌlmoso vaavoitudai saidʌ istutuidi iscuaadagi tomastuma cuaadagai vai aa ismaacʌdʌ maicʌlga maatʌ cal istumaasi gamamaatʌtuldı aatʌmʌ maicueeyi baabaidi. ³ Ismaacʌdʌ cueeyi baabaidi maitlaagai issoiduucai nlijadagi ʌgai ismaacʌdʌ maicueeyi. Dai ismaacʌdʌ maicueeyi baabaidi maitlaagai ispotlʌladagi ʌgai ismaacsʌ cueeyi sai maicʌlga ivueeyi, Diuusi ɔlgaçasʌrʌ nliди vʌlʌscatai cascʌdʌ. ⁴ Tomali ʌmaadutai maiviaa ʌlllicami ispotlʌladagi gapipiooñiga sai maicʌlga ivueeyi. ʌgai aamuda viaa ʌlllicami isaagiadagi isclʌga ivueeyi ismaicʌlga ʌlprʌ. Vʌlʌsi ʌvaavoitudadami ʌrDiuusi pipiooñigadʌ dai Diuusi istutuidi isclʌga iduiñtuldıgi.

⁵ ʌlmoso vaamioma siaa duutudai ʌmo tasai siaa tasai dai aa połlidi sai vʌlʌs tasai ʌrlʌgai vaa. Vʌlʌscatai glaagai isclʌga maatʌcagi istumaasi ipłlidi isivuaadagi sai glaagai isivuaadagi. ⁶ Sioorʌ siaa duutudai ʌmo tasai ʌgai povueeyi siaa duutuada ʌliditai Diuusi. Dai sioorʌ maisiaa duutudai tomali ʌmo tasai ʌgai povueeyi siaa duutudai ʌliditai Diuusi. Dai sioorʌ cueeyi baabaidi ʌgai povueeyi siaa duutuada ʌliditai Diuusi dai baigʌlidi ʌgai Diuusi vui. Dai sioorʌ maicueeyi baabaidi ʌgai povueeyi siaa duutuada ʌliditai Diuusi dai baigʌlidi ʌgai Diuusi vui.

⁷ ʌvaavoitudadami maitivueeyi mosłcaasi istumaasi ʌ lagi ipłlidi tomali maimaatʌ siłłscadʌ tomali isduucatai coi agai. ⁸ Vʌlʌsi vaavoitudadami ʌrpipiooñigadʌ Suusi Cristo quiaa oidacatai tami oidi

daama dai coocai ʌлрʌ. ⁹ Suusi Cristo muu tai Diuusi duaacali saida ʌrtlaanʌdamigadlcana vaavoitudadami ismaacʌda quiaa oidaga dai ismaacʌda cacoi.

¹⁰ Дамос ааримʌ мaitлaагai ispotлaдagi aa ismaicлaga ivueeyi, tomali maitлаagai issoiduucai пlijadagi.

Вllscatai viaa aatлmл isvuidлrл quiquivagi Suusi Cristo siлgai aagamu istumaasi сllga ivuaadana aatлmл dai istumaasi maicлaga ivuaadana aatлmл. ¹¹ Diuusi ñiooquidлrл posaiti:

Сlllicлda ʌrvaavoi isлmo imidagai вllscatai maatлmu iñsaanл ʌrlgai
ismaacʌda vaamioma tlaanli daidi giñsiaa duutuadamu.

Dai вllscatai сllga ñioocadamu aapл gимvлltarл.

Ascaiti Diuusi ñiooquidлrл.

¹² Poduucai вllscatai aatлmл aagidamu Diuusi istumaasi ivuaadana.

¹³ Amaasi camaitлrñiooquiadamu aatлmл aipacoga baiyoma maitлаagai isivuaadagi aatлmл tomali ʌmo istumaasi istucлdл soimaasi duiñtuldiagi aa. ¹⁴ Сll maatл aapл istomali ʌmo cuaadagai maidaidarsi vaavoitudacai Suusi Cristo. Damos sioorл poqliadagi sai daidarsi ʌmo cuaadagai ʌgai gia maitлаagai iscuaadagi. ¹⁵ Isлmaadutai cuaadagi ʌmo istumaasi vuitapi ʌgai ismaacʌda poqliidi sai daidarsi dai вllscarл uugiagi ʌлрʌ, ismaacʌda ʌрлga uugiagi ducami ismaioigladagi ʌgaa. Maitлаagai mässoimaasi iduiñtuldiadagi aa mosugia ʌliditai ʌmo istumaasi. Suusi Cristo muu ʌgai вlltarл вllsi. ¹⁶ Maitavar dagitu aa ispoceiptiadagi mäsai maicлaga ivueeyi tomasi aapimл gимvлltarл maitлrsoimaascami. ¹⁷ Diuusi ʌrlgai dai tlaanli вllsi vaavoitudadami. Diuusi maisi vuaamл ʌlidi istumaasi cuaadagi oodami tomali istumaasi уллдagi vaamioma ipлlidi ʌgai isclлgasclл oidacagi oodami, dai maitлncoocooadagi dai sai baigлnлlidiña. Diuusi Ibladл gяrsoicл sai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Ismaacʌda poduucai oidaga ʌlgiditai Suusi Cristo, ʌgai ivueeyi istumaasi Diuusi ipлli vaidл ʌoodami сllga ñioocada ʌgai вlltarл.

¹⁹ Cascлdл gяraajagлi aatлmл isivuaadagi ʌgai istumaasi gяrsoicл ismaitлrcoocooadagi dai vaamioma сllga maatлcagi dai ʌgaiadagi Diuusi ñiooquidл. ²⁰ Сlllicлdл maitлаagai iscuaadagi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldi aapimл aa vaavoitudadami vai ʌgai vaamioma maicлaga maatл салcagi dai vaamioma maicлaga ʌgaiadagi Diuusi ñiooquidл. Vaavuava sai tomali ʌmo cuaadagai maidaidarsi. Damos вllscarл maicлa�adu isлmaadutai cueeyi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldiadagi aa. ²¹ Aliasi ʌrcллgai ismaicuaadagi baabaidi, tomali maitayллdagi, tomali maitivuaadagi tomali ʌmo istumaasi istucлdл soimaasi iduiñtuldiagi aa vai ʌgai vaamioma maicлaga maatл салcagi dai vaamioma maicлaga ʌgaiadagi Diuusi ñiooquidл. ²² Ismaacʌda vaavoitudai sai maidaidarsi tomali ʌmo cuaadagai maitлаagai isaagiadagi oodami mosлcaasi Diuusi. Aliasi baigлlidi ʌgai ismaacʌda

ivuaadatai istumaasi ʌlidi ʌgai isʌrcʌlgaducami maivuaamʌ ʌlidi tomasi aa ʌlidi ismaitʌrcʌlgaducami.²³ Dʌmos sioorʌ cuaadagi baabaidi maicʌla ga vaavoitudaitai ismaidaidarsi baabaidi soimaasi ivueeyi. Vʌlasi istumaasi ivuaadagi głaagai isivuaadagi isduucatai vaavoitudadagi. Ismaacʌdʌ maipovueeyi ʌgai soimaasi ivueeyi.

15 ¹ Aatʌmʌ ismaacʌdʌ vaavoitudai sai maidaidarsi tomali ʌmo cuaadagai aliʌsi głaagai ismaivui ñioocada ʌgaa ismaacʌ vaavoitudai sai daidarsi ʌlmo cuaadagai, dai maisiu ivuaadagi mosʌcaasi istumaasi ipʌlidi aatʌmʌ maitʌtagitoitai istumaasi vaavoitudai ʌgaa. ² Vʌlscatai aatʌmʌ aliʌsi głaagai isivuaadagi istumaasi oojoidi garaaduñi vaavoitudadami vai poduucai soicʌida aatʌmʌ ʌgaa sai vaamioma ɔłga maatʌ całcana Diuusi ñiooquidʌ dai vaamioma ɔłga oidacagi. ³ Poduucai idui ʌCristo. ʌgai maitidui mosʌcaasi istumaasi oojoidi cascʌdʌ Diuusi ñiooquidʌrʌ pocaiti: “Vʌlscatai ismaacʌ głaclʌdai aapi giñcʌlʌdai aapʌ ʌlprʌ”, astʌtʌdai ʌCristo Diuusi. ⁴ Vʌlasi istumaasi glooja ʌlqiomma Diuusi ñiooquidʌrʌ ʌraatʌmʌ glrvlltargi, tʌsai poduucai maatʌna istumaasi Diuusi ipʌlidi isivuaada aatʌmʌ. Sìllscadʌ płlniada aatʌmʌ oojai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidʌrʌ maamatʌgl̄i aatʌmʌ isducatai nuucada Diuusi ʌoodami ʌlquidʌ dai isducatai soimaa taatamaiñi ʌgai dai maiñioocaiñi Diuusi vui. Gomaasi gärsoicli isapiavaavoitudada isDiuusi gärsoicli. ⁵ Diuusi ʌrgai dai gärsoicli sai maiñioocaiñi ʌgai vui tomasi soimaasi taatamai daidʌ gärsoicli isapiavaavoitudadagi isʌgai gärnuucada. Dai aapʌ ipʌlidi isʌgai gänsoicʌda mai maitʌncoocoada aapimʌ aipacoga baiyoma siaa gänduutuada aapimʌ aipacoga. Suusi Cristo ipʌlidi ispovuaada aapimʌ cascʌdʌ. ⁶ Vai poduucai aapimʌ ʌmo tʌgitoidagai viaacagi dai ɔłga ñioocada Diuusi vui. Diuusi ʌroogadʌ gärtläaanʌdamiga Suusi Cristo.

⁷ Cłaagacʌrʌ aavr glpplijada aapimʌ aipacoga poduucai isduucai Suusi Cristo ɔłga gärnuucada gärnuulidi aatʌmʌ vai poduucai ɔłga ñioocadagi aa Diuusi vui. ⁸ ʌCristo divia dai ʌjudidíu saagida oidaga ɔłga gärnuucada vuvaida ʌliditai ʌjudidíu. Poduucai ʌprʌdui istumaasi aagidi Diuusi ʌjudidíu ʌlqui aaduñdʌcardu sai ʌmo imidagai divi agaitadai ʌmo ɔłga gärnuucada vuviadami. Dai poduucai maatʌtuldı Diuusi ʌgai sai istumaasi aagai Diuusi ɔłlicʌda ʌrvaavoi. ⁹ Daidʌ ʌCristo divia vaidʌ ʌgai ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu ɔłga ñioocaiñi Diuusi vui. Diuusi ɔłga gärnuucada płidi ʌgai dai ɔłga gärnuucada vuviadami ʌgai cascʌdʌ. Pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ:

Cascʌdʌ ɔłga ñioocadamu aapʌ aapi gärnuultargi ʌgai ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu saagida.

Dai ganʌldamu aapʌ siaa gärnuutudaitai.

Potʌtʌdai Davicaru Diuusi.

¹⁰ Dai pocaiti ʌlprʌ Diuusi ñiooquidʌrʌ:

Baigavər ʌnʌliada aapimə ismaacʌdʌ maitərjudidíu ʌpan duucai aa
ismaacʌdʌ ʌrDiuusi maamaradʌ.

Ascaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ.

¹¹ Dai pocaiti ʌlprʌ Diuusi ñiooquidʌrʌ:

Слʌgavər ñioocada Diuusi vui vʌlscatai aapimə ismaacʌdʌ
maitərjudidíu.

Dai vʌlasi oodami glaagai isclʌga ñioocadagi Diuusi vui.

Dai glaagai ispoceiptiadagi sai Diuusi sʌllicʌdʌ viaa guvucadagai.

Ascaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ.

¹² Dai pocaiti Isaía ʌlprʌ aagaitai ʌCristo:

Dai ʌmoco ʌcajiudadʌlaiñdʌrʌ Isaía divimu dai tlaanʌdamu ʌgai
ismaacʌdʌ maitərjudidíu.

Daidi ʌgai ismaacʌdʌ maitərjudidíu vaavoitudamu isʌgai слʌgасʌrʌ
vuvaidamu.

Ascaiti Isaía.

¹³ Diuusi ʌrgai ismaacʌdʌ garsoicʌl isvaavoitudadagi istumaasi
ʌrvaavoi. Dai aapʌ ipłidi isʌgai baigʌnʌliatuda dai gʌnibʌstudacan
tadacatuda vaavoitudacai aapimə Diuusi vai Diuusi Ivladʌ
guvucadʌcʌdʌ aapimə sʌllicʌdʌ vaavoitudada isDiuusi gʌnnucada.

¹⁴ Giňaaduni слʌ maatʌ aapʌ isaapimə слʌ tuutuiga dai sastuduga dai
слʌga istutuidi isgʌnmamaatʌtuldadiagai aipacoga istumaasi Diuusi
ipłidi isivuaadagi. ¹⁵⁻¹⁶ Dłmos idi oojai maiduadicuitai gʌnoojidi aapʌ
dai ʌramu gʌnaagidi aapʌ naana maasi. Diuusi giňmaa sʌllicami
ansaidʌ ʌrootosadʌcana Suusi Cristo cascʌdʌ. Diuusi слʌgасʌrʌ giňñlidi
dai giňootoi ismaacʌdʌ maitərjudidíu saagida ansai aagidana sai Diuusi
слʌgасʌrʌ vuvaida ʌlidi. ʌpapaali judidíu vuaapai naana maasi dai
dadasdi Diuusi dai aapʌ ipłidi isDiuusi nlijadagi ʌvaavoitudadami
ismaacʌdʌ maitərjudidíu ʌpan duucai istumaasi dadasdi aapʌ Diuusi.
Diuusi Ivladʌ ʌco vuvaitu ʌgai cascʌdʌ Diuusi слʌgасʌrʌ nlijidi ʌgai.

¹⁷ Suusi Cristo giňsoicʌl idi aa duiñdaga ismaacʌdʌ ivueeyi aapʌ Diuusi
vʌltarʌ cascʌdʌ istutuidi aapʌ ispoceiptiadagi sai слʌgadu. ¹⁸ Dai maisiaa
ʌrai aapʌ isgaaagiadagi vʌlasi istumaasi giňsoicʌl Suusi Cristo isivuaada
aapʌ. Vʌlasi istumaasi gaaagidi aapʌ ʌgai giňaagidi dai ʌgai giňmaa
guvucadagai ansaidʌ ivuaadana naana maasi istumaasi sai ʌgai
ismaacʌdʌ maitərjudidíu ʌagidiňa Diuusi. ¹⁹ Sіllscadʌ ʌoodami
nlijadagi vʌlasi istumaasi gʌlgʌrducami ismaacʌl ivueeyi aapʌ слʌga
maatʌ ʌgai isDiuusi Ivladʌ guvucadʌcʌdʌ ivueeyi aapʌ gomaasi.
Poduucai caaagidi aapʌ ʌoodami Jerusaleenaiñdʌrʌ abiaadʌrʌ asta
Iliricoorʌ isSuusi Cristo ʌrʌslʌgасʌrʌ vuviadami. ²⁰ Aapʌ giňaajagʌl
isgaaagiadagi gomaasi siaaco maiquiaa саl oodami isoidaga Suusi
Cristo. Maitaaagiada iňlidi aapʌ siaaco casi gaaagidi aa. ²¹ Vai
poduucai ʌrʌduuna istumaasi aagai Diuusi ñiooquidʌrʌ siaaco pocaiti
Isaía:

Maatłamu ismaacłda tomali ḥmo imidagai maiquiaa cał isoidaga
ΔCristo.

Dai maatłu salcamu isłgai Δłasłłgasłg vuviadami.

Ascaiti Isaía.

²² Λąqui abiaadłra gąpplıda iñłidiňa aapł dłmos maitistutuidiňa. Viaacatadai aapł isaagiadagi ismaacłda maiquiaa maatłcatadai isSuusi Cristo Δłasłłgasłg vuviadami. ²³ Dłmos sivi caaagidi aapł vłłscatai ismaacłda maimaatłcatadai siaaco gaaata vuaadana aapł cascłda casistutuidi aapł ismłłca gąpplıdagi. ²⁴ Modaivana iñłidi aapł sìllascadł imiagi Espaañiamu. Dai sìllascadł gąndividida aapł baigiñłliadamu aapł gąntłłgacai. Aapł ipłlidi isgiñsoiňa aapimł istucłda imi aapł baitłquiomu. ²⁵ Dłmos quiaa imia iñagai Jerusaleenamu dai vuidaquia iñagai tumiñsi Δvaavoitudadami Jerusaleenłra oidacami. ²⁶ Δvaavoitudadami Masedooniłra oidacami dai Acaayłra oidacami baigłnłlidi Δmpaidacai tumiñsi dai ootosda agai Δvaavoitudadami soituutuigami Jerusaleenłra oidacami. ²⁷ Agai soi ΔMasedooniłra oidacami dai ΔAcaayłra oidacami sai maatłna isSuusi Cristo Δłasłłgasłg vuviadami cascłda ΔMasedooniłra oidacami dai ΔAcaayłra oidacami głaagaitadai issoiñiagi tumiñsicłda dai vłłscłra baigłnłlidi salmpaidacai. ²⁸ Cascłda sìllascadł vuidaquia aapł gotumiñsi Δvaavoitudadami Jerusaleenłra oidacami casistutuidi aapł isimiagi Espaañiamu dai modaivunuai gąndividagi. ²⁹ Sìllascadł ai aapł mäsiaaco daraaja aapimł cła maatł aapł isSuusi Cristo giñbaiłliatuda agai. Aapł gąnmamaatłtulda iñagai vaamioma Suusi Cristo mamaatłtuldiaragadł.

³⁰ Aapimł siaa duutudai Suusi Cristo daidł Diuusi Ibladł gərsoicłi isgərəigłada aatłmu cascłda gąndaapłi aapł mäsai mamadaiňa aapł imvłłtarł. ³¹ Vai Diuusi maidagitona Judeelğra oidacami ismaacłda maivaavoituidai issoimaasi giñtaatatuldiagi. Dai daanłdavurai Diuusi allṛa vaidł Δvaavoitudadami Jerusaleenłra oidacami baigłrəliaracłda vuuna Δtumiñsi ismaacłda vuidaqia iñagai aapł. ³² Vai poduucai isDiuusi ipłlidagi baigiñłliatugada aapł sìllascadł gąndividagi dai giñbəstagi gədividacai. ³³ Diuusi gəriibəstudacan tadtudai dai aapł ipłlidi isłgai gąplłmadu daacagi.

16 ¹ Gaamucu imi agai Peve. Goovə Δrgəraduňi vaavoitudadami. Dai goovai soicłi looqui vaavoitudadami coococoidada dai soituutuigami Sencreełra oidacami. ² Aapł ipłlidi isaapimł cła miaadłgiadagi sìllascadł ajia goovai, poduucai isduucai głaagai mäsmaadłgiadagi vłłsi Δvaavoitudadami. Dai maacadavurai istumaasi təgitoca goovai. Goovai soicłiňa muidutai dai aapł allṛa giñsoicłiňa goovai cascłda.

³ Diuuscłda avər viaatulda Prisila allmadu Aquila. Goovai argiñaaduňi ismaacł giñsoiñacai gaaagidi isSuusi Cristo Δłasłłgasłg vuviadami.

⁴ Goovai baitoma ганкоодиту dai сллгаслга гимвусайту aidлмаси giñmuua aagaitadai cascлдл aliasi baigiñлиди aanл goovaicлдл. Dai maisiu mosлааasi aanл baigiñлиди вллscatai vaavoitudadami ismaacлдл maitлrjudidíu baigлnлиди ллрл. ⁵ Diuusclдл avлr viaatulda ллрл вллscatai лvaavoitudadami ismaacлдл глнлmpaidi Prisila ллmadu Aquila quiidлгл. Diuusclдл avлr viaatulda Epeneto goovai ллрлgададл ismaacлдл vaavoitu Suusi Cristo Acaayлгл. ⁶ Diuusclдл avлr viaatulda María. Goovai aliisi aata vueeyi aapimл гансаагига. ⁷ Diuusclдл avлr viaatulda giñaaduñi Andrónico ллmadu Juniiasi. Goovai giñллmadu maisapicatadai. Daidл лоjoootosicami слла maатл goovai, dai aliл siaa duutudai. Dai goovai ллга vaavoitu Suusi Cristo iñsaанл.

⁸ Diuusclдл avлr viaatulda Ampliiasi лgai ллмай vaavoitudadami dai aliл oigлdai aanл. ⁹ Diuusclдл avлr viaatulda Urvano goovai глrlллmadu aata vuaadana Suusi Cristo aa duiñdadлгл. Dai Diuusclдл avлr viaatulda Estaaquisi. Goovai aliл oigлdai aanл. ¹⁰ Diuusclдл avлr viaatulda Apeelesi. Goovai aliл soimaa taatamai dai apiavaavoitudadai Suusi Cristo. Diuusclдл avлr viaatulda Aristóbulo aaduiñдл.

¹¹ Diuusclдл avлr viaatulda giñaaduñi Erodiono ллmadu Narsiso aaduiñдл лgai vaavoitundai Suusi Cristo. ¹² Diuusclдл avлr viaatulda Tripena ллmadu Triposa. Goovai aata vueeyi Suusi Cristo aa duiñdadлгл. Diuusclдл avлr viaatulda гlрадuñi Pérsida. Goovai aliл oigлdai aanл dai aliisi aata vueeyi Suusi Cristo aa duiñdadлгл.

¹³ Diuusclдл avлr viaatulda Rupo. Goovai гia слла ga vaavoitundai dai сллгаслга oidaga. Diuusclдл avлr viaatulda Rupo дllдл. Goovai лrgiñдаada ducami. ¹⁴ Diuusclдл avлr viaatulda Asíncrito ллmadu Flegonte ллmadu Ermasi ллmadu Patroovasi ллmadu Ermesi ллmadu лvaavoitudadami ismaacлдл ллmadu daraaja. ¹⁵ Diuusclдл avлr viaatulda Filólogo ллmadu Julia ллmadu Neroe ллmadu suculidл ллmadu Oliimpasi ллmadu вллscatai лvaavoitudadami ismaacлдл ллmadu daraaja.

¹⁶ Cocomitucudavurai dai viaatuldiada гlнаaduñi vaavoitudadami. Вллsi aipacoga siaaco aimлrai aanл вллscatai ismaacлдл vaavoitudai Suusi Cristo Diuusclдл гlмviaatuldi.

¹⁷ Глnnuucadacavurai лgaiclдл ismaacлдл daivui dai gamamaatлtuldiña istumaasi maitлrvaavoi dai poduucai cocotuldi лvaavoitudadami dai soimaasi iduiñtuldi. Maitavlr uraplcлda лgai.

¹⁸ Agai maitivueeyi istumaasi ipлlidi Suusi Cristo. Agai baiyoma ivueeyi istumaasi ллgi лgai ipлlidi. Agai vuaamunaiña oodami ismaacлдл poлlidi ismaitiipu yaatavogami dai poduucai vupuiirumadaiña.

¹⁹ Вллscatai слла maатл isduucatai ллgidiña aapimл istumaasi гlнmaatлtuldi aanл cascлдл baigiñлиди aanл. Dai aanл ipлlidi issastuduaca aapimл daidл ivuaadagi istumaasi сллаgaducami dai maisiu istumaasi maicллgaducami. ²⁰ Diuusi гlrsoicli isclлgаслга oidacagi

maitlarcocodaitai aipacoga dai ʌgai ootoma aadaimu ʌDiaavora vai camaisoimaasi ḡartaatamituldiñā. Aanl ip̄lidi isSuusi Cristo ḡartlaanldamiga ɔllgaslrl ḡonnajadagi.

²¹ Diuuscl̄da ḡamviaatuldi Timoteo. Goovai giñsoiñacai ivueeyi iñaa duiñdaga. Dai Diuuscl̄da ḡamviaatuldi ʌlpr̄ Jasoni ʌlmadu Sosípater. Goovai ʌrgiñaaduñi.

²² Aanl Tersio ivuididi idi oojai Paavora dai Diuuscl̄da ḡamviaatuldi ʌlpr̄. Aanl vaavoutudai Suusi Cristo ʌlpr̄.

²³ Diuuscl̄da ḡamviaatuldi Gaayo. Goovai quiidrl̄a giñuuliñaca aapl. Dai taañiupidiñā goovai ḡalquii ʌvaavoutudadami sai ami ḡonlampaidiñā. Diuuscl̄da ḡamviaatuldi Erasto ʌlpr̄. Goovai ʌrtumiñsi vuudami tanai. Diuuscl̄da ḡamviaatuldi Cuarto ʌlpr̄.

²⁴ Aanl ip̄lidi isSuusi Cristo ɔllgaslrl ḡonnajadagi aapiml vllscatai.

²⁵ Diuusi istutuidi isḡansoiñagi mai vaamioma ɔlla vaavoutuda aapiml istumaasi ḡonmaatltuldi aapl. Aanl ḡonmaatltuldi isSuusi Cristo ʌrlasllgaslrl vuviadami dai naana maasi istumaasi Suusi Cristo ip̄lidi ismaatlca aapiml. Gomaasi maitlmaatlcataidai ʌlquioma

²⁶ d̄lmos sivi Diuusi ḡarmaatltuldi vllsi gomaasi vai aatlm̄l istutuidi isḡonmaatltulda aapiml. Tomasi Diuusi ñiñioquituldiadamigadl ʌlquioma ooja isdivia agaitadai ʌCristo d̄lmos loodami maiclla maatl salcatadai. Dai sivi cadivia Suusi Cristo dai ḡarmaatltuldi aatlm̄l ismaacsldl ʌrojootosadl vllsi gomaasi. Dai aatlm̄l ḡonmaatltuldi istuiya ʌlidi ismaacsldl ooja Diuusi ñiñioquituldiadamigadl. Diuusi poduucai gatljai vai poduucai ʌoodami vllsi oidigi daama oidacami vaavoutudana isSuusi Cristo ʌrlasllgaslrl vuviadami dai ʌlgidiñā. Diuusi tomastuigaco oidagai.

²⁷ Aanl ip̄lidi isaapiml dai vllsi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai ɔlla ñioocadagi giñlpan duucai. Diuusi ʌgai dai maatl vllsialcatai. Poduucai ivueeyi aatlm̄l vaavoutudaitai isSuusi Cristo ʌrlasllgaslrl vuviadami.

Moslcaasi.